The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, JUNE 20, 1959.

LATVIJA
AMERIKĀ

49./794. n-rs. SESTDIEN, 1959. G. 20. JŪNIJĀ 9. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

Īsa, īsa, Jāņu nakts par visām naksniņām, līgo!

M. Zichmaņa speciālzīmējums Latvijai Amerikā

Kur, Jānīti, meijas cirti,
Kur meijāji lievenītes?

Dieva dēla rājumā,
Smuidrajos ozolos.

Pavaicāju māmiņai,
Kādu raut Jāņu zāli.

— Rauj pirmo dundurjāni,
Otru Māras āboliņu,

Otru Māras āboliņu,
Trešo lauku papardīti.

Dr. iur. T. Sanders

VAI SABIEDROTIEM IZDOSIES NOTURĒTIES BERLĪNĒ?

Boļševiki centīsies izspiest Sabiedrotos no Rietumberlīnes neatkarīgi no tā, vai panāks kādu pagaidizlīgumu Ženēvā vai gaidāmajā „četru lielo" konferencē vai ne. Katrs kompromiss var tikai pasliktināt Sabiedroto stāvokli

Ja partiju līderi brīvās pasaules parlamentos vēl tagad kādreiz izsakās, ka viņi esot pret abām galējībām — kā pret fašismu un naci, tā arī pret sarkano diktātūru, tad tas tā saprotams vairs tikai lokāli. Šī viņu nostāja aprobežojas vienīgi ar katra runātāja paša valsti. Uz komūnismu ,kā bīstamu sērgu pasaules mērogā, tas nezīmējas. Savās mājās ,lai gan vēl pretojas un cīnās pret komūnistu uzkundzēšanos, bet ārpolitikā, par spīti komūnisma agresijai, cenšas ar to samierināties un saprasties. Spilgts piemērs tam ir Indija un citi „neitrālisti". Bet arī Rietumu pasaulē vērojama tendence atjaunot kaŗa laika saskaņu ar boļševikiem, meklējot pēc izlīguma kompromisa ceļā.

Ir liela starpība veco demokratiju attieksmēs ar galējībām, un nemaz tā nav, ka valstsvīri būtu tikpat asi pretinieki komūnismam, kā fašismam vai naci. Ar Hitleru bija tikai viena Minchene, turpretim ar Staļinu to bija vairākās ,un, šķiet, ar Chruščevu būs vēl citas. Hitlers ar Musolini nebija paspējuši aprīt tik daudz zemju, kā bija ļauts to darīt Staļinam.

Kā tas visiem vēl atmiņā, uzbrukums Polijai izraisīja Anglijas un Francijas iejaukšanos kaŗā. Un tad vairs nevarēja būt ne runas, ka Sabiedrotie varētu ielaisties kādā izlīgumā ar Vāciju .Pie šī apstākļa derētu pakavēties. Sadalot Poliju 1939. g. 28. septembrī starp Vāciju un Padomju Savienību, Molotovs ar Ribentropu parakstīja Maskavā arī „svinīgu deklarāciju", kuŗu pasludināja visai pasaulei. Tur abi agresori, konstatējot Polijas sabrukumu, izteicās, ka nu šajā austrumu telpā tikšot nodibināts ilgstošs miers un tas kalpošot visu tautu patiesām interesēm — darīt galu pašreizējam kaŗa stāvoklim starp Vāciju no vienas puses un Angliju ar Franciju no otras. Bet ja abu valdību (Vācijas un Padomju Savienības) pūliņi izrādītos šajā virzienā par veltīgiem, tad atbildība par kaŗa turpināšanu gulsies uz Angliju un Franciju. Un tad Berlīne ar Maskavu kopīgi lemšot par tālākiem soļiem. Ar to abi agresori nepārprotami piedraudēja Sabiedrotiem, un tur slēpās varbūtība ,ka sovjeti varētu iestāties kaŗā Vācijas pusē .Vēlākā gaitā, kā tas redzams no Vācijas ārlietu ministrijas slepenā archīva, kas, kaŗam beidzoties, krita Sabiedroto rokās, boļševiki par piedalīšanos kaŗā

(Nobeigums 2. lpp.)

LIETUVAS KONSULS GULDĪTS ZEMES KLĒPĪ

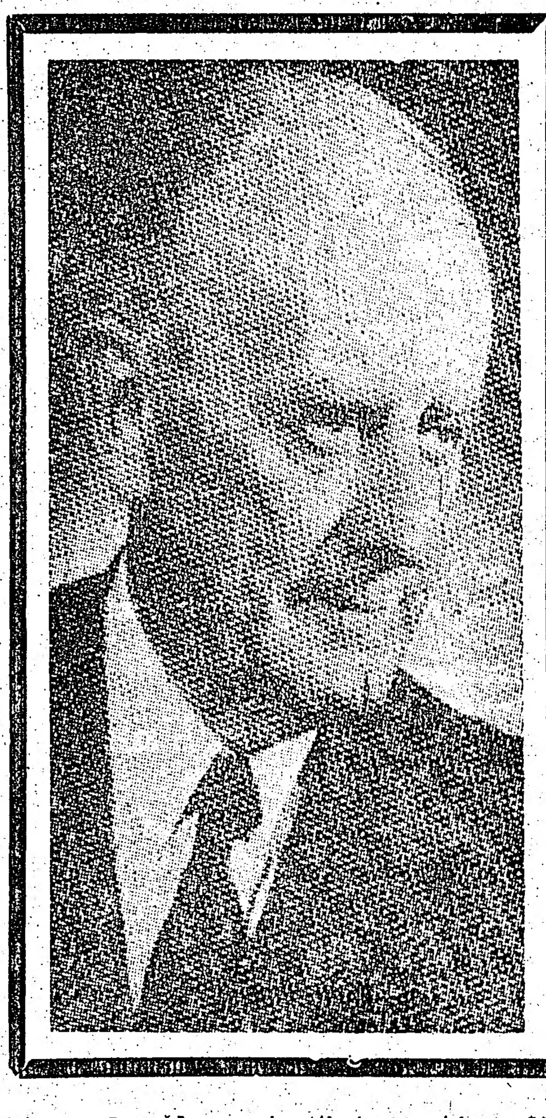

Vitauts G y l y s, Lietuvas ģenerālkonsuls Kanadā, dzimis 1886. gadā Lietuvā, b e i d z i s Pēterpils universitātes juridisko fakultāti. B r ī v a j ā L i e t u v ā uzsācis diplomātisko karjēru 1919. gadā, kad iecelts par sūtni Somijā, vēlāk šai postenī bijis Zviedrijā, Dānijā un Norvēģijā līdz pat boļševiku iebrukumam Lietuvā 1940. gadā. Sūtnis V. Gylys atteicies nodot krieviem Lietuvas sūtniecību, kaut gan Zviedrija atzinusi viņa zemes aneksiju. Pēc kaŗa V. G. darbojās Toronto, kur viņš bija arī Lietuvas a u g s t ā k ā s atbrīvošanas komitejas v a d ī t ā j s.

17. jūnijā priekšpusdienā pārpildītajā lietuviešu baznīcā Dundas ielā Toronto pulcējās izvadītāji, lai piedalītos mirušā konsula V. Gylys izvadīšanas dievkalpojumā. Svinīgo misu vadīja visi lietuviešu mācītāji. Goda sardzē stāvēja lietuviešu jaunatne, skauti un gaidas un lietuviešu brīvības cīnītāji. Aizgājēja šķirstu klāja Lietuvas valsts karogs un pie šķirsta bija novietoti Lietuvas valsts Lietuvas brīvības cīnītāju karogi, kā arī daudzie ordeņi, to vidū Latvijas Trijzvaigžņu ordenis, ko V. Gylys bija nopelnījis savā ilggadīgajā un neatlaidīgajā darbā. Arī trimdā, Zviedrijā, Lietuvas konsuls ļoti enerģiski cīnījies p r e t latviešu kaŗavīru izdošanu Padomijai.

No baznīcas gaŗā pavadītāju rinda mēroja ceļu uz Park Lawn kapiem Toronto rietumu daļā. Šī gan ir tikai pagaidu mūža mājvieta mirušajiem, jo septembrī to paredzēts pārvietot uz lietuviešu kapiem.

Atvadu vārdus kapos teica 4 runātāji, Lietuvas konsuls no Čikāgas, Lietuviešu nacionālās federācijas prezidents Kanadā, igauņu konsuls, viens no draugu vidus. Pārējo pavadītāju vidū bija arī latviešu pārstāvji — māc. A. Lūsis, A. Stašāns, A. Kopmane. Māc. A. Lūsis nolika ziedus no Baltijas tautu federācijas un LNAK un A Kopmane no Baltijas sieviešu padomes.

Lai atvadītos no aizgājēja, jaunievēlētais Ontario parlamenta loceklis A. Tomsons bija atlicis savu braucienu uz Otavu un ieradies izvadīšanā.

Lai vieglas smiltis lielajam un neatlaidīgajam brīvības cīnītājam!

ŽENĒVA - NORIETA ZĪMĒ

RIETUMU LIELVALSTU ĀRLIETU MINISTRI VISU LAIKU CENŠAS GLĀBT NEGLĀBJAMO

Jau pašā sākumā, pirms piecām nedēļām lielvalstu ārlietu ministru konference bija tuvu pie neveiksmīgām beigām. Tagad, pēc nebeidzamām diskusijām, beigas arī neglābjami pienākušas. Rietumu sabiedrotiem sarunas Ženēva esot izmaksājušas ap 5 milj. dolaru.

Šīs nedēļas sarunas sākās it kā ar cerībām, ka vienošanās ar Padomju Savienību vēl vienmēr ir iespējama. Bet, tagad iepriekšējie cerību viļņi izgaisa, apsīka arī tagadējie, jo Pad. Savienība nedomāja piekāpties, un padoties Maskavai savukārt nedomāja Rietumi.

Liekas, ka četru lielvalstu ārlietu ministru konference beigsies jau šīs nedēļas nogalē. Mākslīgā elpināšana, ko lieto Rietumu lielvalstu ārlietu ministri, lai sarunas uzturētu pie dzīvības, vairs neko nepalīdz. Pēdējais Rietumu priekšlikums Padomju Savienībai jau ir iesniegts. Un var sagaidīt, ka pēdējā to noraidīs tāpat kā visus iepriekšējos.

Nedēļas vidū, pēc kādas parasti nesekmīgas konferences darba dienas Padomju Savienības ārlietu ministrs Gromiko izteica vēlēšanos sastapt savu amerikāņu kollēgu Herteru — bet tikai, lai pēdējam paziņotu, ka Maskava no savas politikas nedomā atkāpties. Var domāt, ka ar to arī tika pielikts punkts Ženēvas sarunām.

Rietumi, lai saglābtu nepatīkamo situāciju, konferenci ieskatītu par izdevušos pat tad, ja Padomju Savienība akceptētu tādus faktus, kā, piemēram, Sav. Valstu, Anglijas un Francijas garnizonu atrašanos Rietumberlīnē un sabiedroto tiesības netraucēti lietot pievedceļus uz Berlīni. Bet, vienošanās ar Padomju Savienību nav iespējama pat par šiem jautājumiem. Sarunām nav palīdzējuši arī Rietumu piekāpšanās — piekāpšanās, lai noturētu sarunas pie dzīvības un nesagrautu cerības valdību galvu konferencei, kas kādreiz jau bija paredzēta šīs vasaras beigās.

Savā pēdējā piedāvājumā Padomju Savienībai Rietumu lielvalstīs paziņoja, ka tās nepretosies, ja vācieši, t. i. austrumvācieši, pārraudzīs pievedceļu punktus uz Rietumberlīni. Tā ir neapšaubāma Rietumu piekāpšanās, sabiedroto gatavība sadarboties ar austrumvāciešiem, kaut arī pēdējie tiek ieskatīti par Padomju Savienības aģentiem un nevis par kādas neatkarīgas valsts pārstāvjiem.

Ženēvā radītā ārlietu ministru krize pie valdību galvu sarunām nenovedīs. Jau pirms sarunu sākuma Sav. Valstu prezidents Eizenhauers deklarēja, ka valdību galvu sarunas ar viņa piedalīšanos būs iespējamas tikai tad, ja ārlietu ministru konference rādīs zināmu progresu un garantēs, ka valdību galvu sarunas sekmēsies.

Par kārāko salabšanas gribētāju pašreiz tiek ieskatīts Anglijas ministru prezidents Mekmillens. Pēdējais stāvot lidošanas gatavībā — vienalga, vai uz Maskavu, vai Vašingtonu, lai personīgi uzsāktu sarunas par valdību galvu konferenci. Rietumu diplomāti paredz, ka lai kas arī notiktu, Mekmillens vispirms lidos uz Vašingtonu, lai apspriestos ar prezidentu Eizenhaueru un tikai pēc tam uz Maskavu, lai atkārtotu jau šogad vienreiz piedzīvoto politisko fiasko.

(Turpinājums 8. lpp.)

BŪSIM APZINĪGI

Durvju priekšā stāv Jaunatnes svētki. Svētku rīkotāji — latvju jaunatne, ir paveikusi neiedomājamo, īstenojusi sapnim līdzīgo ideju reālitātē.

Lai paveiktu šo lielo darbu, pirmā vietā nepieciešams milzīga entuziasma spēks, jo viss, ko šie svētki solās sniegt, kā idejā, tā apmēros, ir jauns, vēl neredzēts un neuzvests. Viss tas ir izlolots un izdomāts visos sīkumos mūsu jaunatnes dzīves pieredzē vēl nepiedzīvojušās galvās. Un tādēļ šie svētki nav vienīgi jaunatnes svētki, kā tie oficiāli saucas, bet patiesībā tie ir latvju jaunatnes spēju pārbaudījums.

No līdzšinējās svētku sagatavošanas norises redzam, ka mūsu nākotnes zieds — mūsu aktīvā jaunatne — ar neredzētu sajūsmu atsaucas uz kopējām lielām izpausmēm un ka jauniešiem piemīt lielas organizātoriskas spējas.

Viss tas var lieku reizi pierādīt vecākajām paaudzēm, ka latvju trimdas jaunatne, kas pa lielākai daļai izaugusi svešumā, par spīti apkārtnes kārdinājumiem, ir palikusi savā kodolā vesela, gatava ar visu savu sirdi iestāties par katru latvisku pasākumu un savas tautas interesēm.

Šie svētki, kaut arī tikai jaunatnes rīkoti, ir augstākā mērā mūsu visu nacionāli svētki, un esmu pārliecināts, ka tie nesīs mums bagātu morālisku ražu, reprezentējoties kā spēcīgai vienībai ne tikai savas tautas, bet arī kanadiešu priekšā.

Vidējā un vecā paaudze, gādājiet no savas puses par svētku izdošanos, apmeklējiet Jaunatnes svētku sarīkojumus — tā ir arī vienīgā atzinība, ko jaunatne cer un gaida no jums par savu grandiozi veikto darbu.

T. Kronbergs,
LNAK jaunatnes nozares vad.

ATKAL UZBRUKUMS ASV LIDMAŠĪNAI

Šīs nedēļas vidū virs Formozas šauruma sašauta kāda amerikāņu izlūklidmašīna. Tās apkalpe, no kuŗas viens vīrs smagi ievainots, paskaidro, ka lidmašīna atradusies patruļlidojumā virs starptautiskiem ūdeņiem, kad tai uzbrukuši divi MIG'i. Pēdējie bijuši apzīmēti tikai ar sarkanām zvaigznēm, tā ka nav nosakāms, vai tie bijuši Padomju Savienības, komūnistu Ķīnas vai Ziemeļkorejas.

Nodedzis hipodroms

17. jūnija vakarā „Old Woodbine" hipodromā Toronto izcēlies ugunsgrēks, kur nodeguši zirgu staļļi, 5 zirgi un vairāki apdeguši.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

VAI SABIEDROTIEM IZDOSIES...

(Pārnesums no 1. lpp.)

pret Sabiedrotiem prasījuši milzīgu cenu, ko Hitlers bija liedzies maksāt .Šis svarīgais dokuments daudziem būs aizmirsies. Bet savādi, ka to neizmanto Sabiedrotie savās sarunās ar Maskavu. To neatgādina pat tad, kad boļševiku diplomāti apvaino Rietumus kara kūdīšanā.

Par spīti šai pieminētajai deklarācijai un Hitlera Anglijai „izstieptajai rokai", kas palikusi karājoties gaisā (domāts miera piedāvājums pēc Polijas sakaušanas), kā toreiz Hitlers Reichstagā izteicās, karš turpinājās, un Sabiedrotie neuzsāka miera sarunas. Nekas tamlīdzīgs neatkārtojas ar agresiju, ja to izraisa komūnisti. Sabiedrotiem nebija dūšas turpināt karu Korejā un Indoķīnā. Bet uz nežēlīgām agresijām Eiropā aprobežojās tikai ar protestiem.

AN ģenerālsekretārs Dags Hammaršilds, kas kā „ugunsdzēsēju brandmeistars" apbraukā eksplozīvās vietas pasaulē, izteicies, ka Korejas pamiers radījis „jaunu formulu" kara konfliktu vēsturē. Tas esot sasniegums, ja karu izbeidz bez kādas uzvaras par otru kara partneri, un ja to dara aiz principa miera labā. Tāpat esot labi, ka aizmirsta atriebība. Te nu skaidri izteikti AN „jaunie principi", kas tik izdevīgi agresoriem. Savās avantūrās tie nu var justies drošāki, jo zina ,ka neveiksmes gadījumā viņiem iespējams miers bez atriebības un bez jebkāda soda arī kara noziedzniekiem. Par tādiem atzina tikai naci, kurus tiesāja Nirnbergā kara tribunāls, kurā piedalījās arī boļševiku tiesnesi un prokurori. Uz komūnistiem — kara noziedzniekiem un cilvēces ienaidniekiem — Nirnbergas precedents nezīmējas. Tam piemēri ir Koreja, Indoķīna un Ēģipte.

Ja nu visu to tā zinām, tad gribētos vaicāt: kādēļ liktenis varētu draudēt Rietumberlīnei, par kuras tālāko statusu apspriežas ārlietu ministri Ženēvā. Viss liecina, ka boļševiki paliek pie savām prasībām. Viņu nolūks ir un paliek — izspiest Sabiedrotos no Rietumberlīnes.

Pirms 10 gadiem Maskava to gribēja panākt ar blokādi. Tas toreiz neizdevās. Bet tagad ar citiem līdzekļiem un paņēmieniem? Līdzšinējā pieredze rāda, ka Sabiedrotie riskējuši ar karu tikai pret mazu agresoru. Bet kolīdz aiz tā nostājusies Padomju Savienība un piedraudējusi, ka viņa ķersies pie ieročiem, Sabiedrotie tūdaļ no savas akcijas atkāpušies.

Ir nenoliedzams, ka Sabiedrotie ir nopietni trūkušies no varbūtības, ka boļševiki savus draudus — parakstīt separatu mierlīgumu ar Austrumvāciju un nodot Grotevolam arī tiesības, kas sovjetiem ir kā okupācijas varai, var īstenot. Ja tas notiktu, tad jārēķinās, ka jauno blokādi un Sabiedroto provocēšanu uzsāks paši vācieši. Ja gaisa tiltu uz Berlīni tur augošo saimniecisko vajadzību dēļ nevarētu vairs aiz techniskiem iemesliem uzturēt, kā tas bija pirms 10 gadiem, vai ja arī šo gaisa tiltu traucētu sarkanie vācieši, ko tad? Vai Sabiedrotie sūtīs ar ieročiem un lauzīs blokādi ar varu? Tas nozīmētu kauties ar vāciešiem, kuri spridzinātu tiltus, izjauktu dzelzceļa sliedes u. t. t. — vārdu sakot, rīkotos kā partizāni. Sovjeti paliktu „neitrāli" un vērotu , kurā pusē svērsies uzvaras kausi. Ja Grotevolam uzsāktā akcija neveiktos, tad Maskava ar iejaukšanos Drošības padomē varētu katrā laikā situāciju saglābt un bez jaunām sekām atjaunot status quo.

Tāpat ir iespējams, ka provokāciju pret Sabiedrotiem rīko „brīvprātīgie" vācieši ,vai Polijas un Čechoslovakijas „brīvprātīgie", kas visi ir Varšavas pakta locekļi, pēc tā saucamā Korejas parauga. Ja toreiz šādus „brīvprātīgos" no Ķīnas, kas īstenībā bija ķīniešu regulārā armija, skaitā līdz vienam miljonam vīru, atzina Koreja un AN 16 nācijas ar tiem parakstīja pamieru, tad kāda garantija ir Bonnai, ka tā neizrīkosies arī ar Grotevola „brīvprātīgiem"? Sabiedrotie savu izturēšanos pret ķīniešu „brīvprātīgiem" motivēja ar to, ka gribēja izvairīties no atklāta kara ar Ķīnu. Tādēļ nebombardēja Ķīnas teritoriju, karaspēka izejbāzes, lidlaukus un svarīgos militāros punktus. Jādomā, ka viss tas var atkārtoties arī Eiropā, ja no pasaules kara baidās un ja ir pat gļēvuļi kas gatavi kapitulēt, sacīdami, ka labāk komūnisms nekā iznīcība. Tādēļ boļševiki pie Daga Hammaršilda „jaunās formulas" varēs droši stāvēt saviem satelitiem aiz muguras un tos kūdīt uz agresiju.

Visdrošāk boļševikiem uzbrukums pret Rietumberlīni varētu izdoties, ja piekāptos viņu prasībām un ielaistu Rietumberlīnē arī sovjetu garnizonu blakus Sabiedrotiem, kā to viņi prasa, vai otrs variants: ja Rietumberlīni nodotu AN uzraudzībā. Abos gadījumos jārēķinās ar Trojas zirgiem. Pirmajā gadījumā boļševiku garnizons atvieglotu Rietumberlīnē boļševikiem izdarīt apvērsumu ,ielaižot savējos no austrumzonas, lai gāztu pilsoņu administrāciju un aizkavētu Sabiedrotos no pretakcijas. Otrā gadījumā — padzīt AN skaitliski mazo karaspēku būtu niecīga lieta. Ja nu lietuvieši ar varu iejēma Klaipēdas apgabalu, kuru pēc 1. pasaules kara Tautu Savienības uzdevumā pārvaldīja franču karaspēks, vai tad no šī soļa atteiksies komūnisti, kā no visvienkāršākā savu uzbrukumu bīstamas sekas? Ja varēja karot Korejā pret Apvienotajām Nācijām, tad kādēļ bez kara ņemt no tām Rietumberlīni? Pasaulē būtu tikai liels satraukums, kas šim „blīkšķim" sekotu, un tas arī būtu viss.

Varētu uzskaitīt arī vēl citas iespējamas provokācijas ar agresīvu raksturu ,kas būtu gaidāmas no boļševiku tuvākā laikā, atkarā no sarunu rezultātiem Ženēvā vai „četru lielo" konferences, ja tā notiktu, vai nenotiktu. Liekas, ka Sabiedrotie to paredz un tādēļ grib tikt vaļā no visas šīs Berlīnes „šļūras". Ja viņus izdabūs ārā no Berlīnes bez Trojas zirgiem, tad, šķiet, viņi domā, ka tas prestiža un kauna ziņā nebūtu tik ļauni, kā tieši blokādes dēļ un vajadzētu pašiem aiziet. Visus šos jautājumus Sabiedrotie būtu varējuši izšķirt jau pirms 10 gadiem, kad Staļins bloķēja Berlīni. Tad ASV bija noteikts militārais pārspēks ,un tikai viņām bija atomieroči. Tas vairs nav tagad. Nu boļševikiem tās ir pavisam vēl daudz kas cits. Laiks ir nokavēts, un tas nācis par labu Maskavai, nevis Sabiedrotajiem, kā to daudzi mulķīgi apgalvoja.

Lielo demokrātiju sadzīvošana ar boļševikiem — prasa upurus sarkanam elkam — citu valstu brīvību un morāles principus. To redzējām Ungārijas notikumu laikā un piedzīvojām, kā sovjetu sodu ekspedīcijas vadītājs Mikojans ar lielu pompu viesojās pie amerikāņu miljonāriem. Nevarētu iedomāties, ka Hitlera emisāru tā varētu godināt, kā tas notikās ar Chruščeva sūtīto vīru. Tātad ir starpība: komūnisms pēc valstsvīru izrīcības, kā to redzējām, nav tik jauns un pasaulei bīstams kā nacisms un fašisms. Ja brīvajai pasaulei šis konstatējums ir vienaldzīgs, tad apspiestajām nācijām tas ir ļoti sāpīgs.

Sakarā ar Siguldas pulka 40 gadu jubileju sirsnīgi sveicieni visiem pulka piederīgajiem, kā arī — kopīgiem draugiem un labvēļiem.
SIGULDAS PULKA PIEMIŅAS FONDS.

JAUNI AKADĒMIĶI

RŪTA APSE

beigusi Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti un uzsākusi praksi Orandžvilles pilsētā. Viņa ir studenšu korporācijas „Gundega" filistre; zobārstniecības fakultāti beigusi arī Latvijā, un praktizējusi kā Latvijā, tā ilgus gadus arī Zviedrijā.

INGRIDA RAMIŅA

beigusi Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti ar Doctor of Dental Surgery (DDS) gradu. Jaunā zobārste dzīvo Kochranē, Ont. Viņa nodomājusi doties uz Vankuveru, B. C., kur saistīsies darbā savā specialitātē.

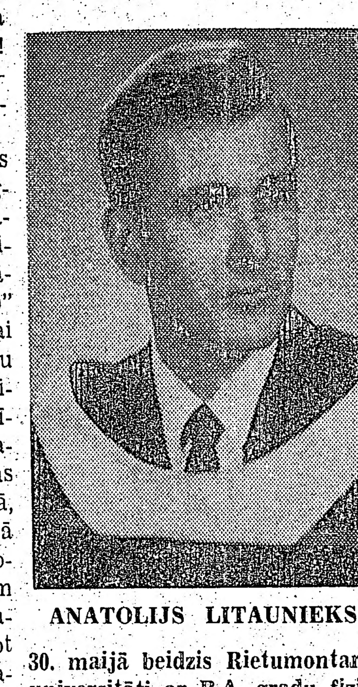

ANATOLIJS LITAUNIEKS

30. maijā beidzis Rietumontario universitāti ar B.A. gradu fiziskā audzināšanā. Viņš dzimis 1932. gadā 30. maijā un pazīstams kā aktīvs sportists, spēlējot gan Toronto DV futbola un basketbola, gan arī universitātes komandās. A. Litaunieks turpinās studijas Ontario Skolotāju kolledžā Toronto.

LATVIEŠI VĀCIJĀ

DV salidojums Vācijā notiks 1. un 2. augustā Ludvigsburgā.

Ģenerāļa R. Bangerska kapa pieminekļa atklāšana notiks 21. jūlijā. Piemineklis izgatavots pēc B. Ancāna meta .

PIEDERĪGIE MEKLĒ

Jāzepu, Donāta d., Bernānu, dz. 1921. g. ,no Stirnienes pagasta; Elmāru un Artūru Melnbāržus; Leo Trapānu no Jelgavas; Andžu, Uldriķa d., Sproģi, dz. 26. 4. 1922 .g. Ugāles pagastā, bijis Anglijā; Artūru, Krista d., Valdmani, dz. 15. 11. 1927. g. Ugāles pag.; Gunāru Pelcmani, dz. 20. 8. 1928. g., bijis Anglijā.

Ziņas lūdz sniegt DV CV, 21a Muenster / Westf., Grevener Str., 69, H 3, Germany.

JAUNATNES SVĒTKU NORISI PĀRRAIDĪS UZ LATVIJU

AMERIKAS BALSS SVĒTKU GAITU UZŅEMS SKAŅU LENTĀ

Pagājušā svētdienā Jaunatnes svētku organizācijas komiteja pulcējās uz vienu no savām pēdējām darba sēdēm, lai pārspriestu svētku plašo un vispusīgo programmu. Tā kā šī sēde iekrita tieši 14. jūnijā, tad visa organizācijas komiteja, sveču gaismā pie sarkanbaltsarkanā karoga ar svētbrīdi pieminēja mocekļu nāvē izsūtītos latviešus. A. Kretulnieks teica īsu, izjustu svētrunu, bet organizācijas komitejas priekšsēdis B. Rubess pastāstīja par mūsu tautas likteni 14. jūnija naktī. Noslēdzot svētbrīdi ar „Dievs, svētī Latviju", sēde turpinājās līdz vēlai pusnakts stundai.

B. Rubess ziņoja, ka filmu sacensībām iesūtītas 4 filmas. Iespējams, ka svētkos ieradīsies arī D. Štauers ar savu nesen uzņemto filmu par gleznām un gleznotājiem.

Amerikas Balss pārstāve Irēne Karule ieradīsies Toronto jau dažas dienas pirms Jaunatnes svētkiem. Viņa, sadarbībā ar CBC, uzņems lentā izcilākos sarīkojumus, kā arī intervēs atsevišķus jauniešus. Vispārējās intervijas, neatkarīgi no Jaunatnes svētkiem, notiks DV namā. Amerikas Balss pēc tam sniegs īpašu pārraidījumu uz Latviju. Svētku atklāšanas dienā organizācijas komiteja rīkos preses konferenci visiem laikrakstu un ziņu aģentūru pārstāvjiem. Cik zināms, šajos svētkos paredzējis ierasties arī prof. Leonīds Slaucītājs, kas dzīvo Argentīnā. Rīkotāji mēģinās izgādāt iespēju L. Slaucītājam nolasīt referātu par pētījumiem Antarktikā ar filmu demonstrējumiem .

Patlaban top programma lielajam ugunskuram, kam priekšnesumus gatavo arī lietuviešu un igauņu jaunieši. Rakstnieku rītā piedalīsies 16 autori, no kuriem daži mēros tālu ceļu: Andrejs Irbe no Zviedrijas, Benita Veisberga no Kalifornijas un Eduards Freimanis no Edmontonas.

Organizācijas komiteja lūdz atgādināt, ka Rožu ballei ieejas kartes nebūs dabūjamas pie kases, bet vienīgi izsludinātajās iepriekšpārdošanas vietās.

Jaunie mākslinieki pošas Jaunatnes svētkiem

Vairs atlikušas tikai 2 nedēļas līdz Jaunatnes svētkiem. Organizācijas komiteja nule kā sastādījusi svētku programmu, kas aptver ap 20 dažādu sarīkojumu. Viens no redzamākajiem sarīkojumiem būs jauno mūziķu vakars Ītona auditorijā ar sekojošu mākslinieku piedalīšanos: māsas Grigales (ērģeļu un klavieru dueti), A. Jansons (oboja; sniegs pirmatskaņojumā Jāņa Mediņa Svītu obojai un klavierēm), G. Ķere (klavieres), V. Melliņa (mecosoprāns), Toronto „brīnumbērns" A. Ozoliņš (klavieres), V. Stokmane un I. Gaide (vokli dueti) un K. Šūns (tenors) .

Organizācijas komitejas 2. prža vietn. A. Kretulnieks ziņo, ka svētku dievkalpojumā, kas notiks svētdien, 5. jūlijā, Timotija Ītona baznīcā, piedalīsies mācītāji A. Lūsis, A. Čops un R. Ekšteins, kā arī Sv. Jāņa, 1. ev. - lut. un baptistu draudžu koŗi ar apmēram 100 dziedātājiem. Pie ērģelēm būs E. Timermane-Ozola. Katoļu jaunatnes svētku dievkalpojums notiks tai pašā laikā, prāv. B. Kokina vadībā Newman Chapel, Hoskin ielā. Jaunatnes svētbrīdī, 26. jūnijā, piedalīsies mācītāji Kr. Valters un V. Klīve, kā arī Dainas koris un Vija Grigale (ērģeles).

Sacensību daļas vadība vēlreiz atgādina, ka visiem sacensību dalībniekiem, kas vēlas sacensties Jaunatnes svētku laikā, jāpiedalās ārkārtējos pusfinālos Toronto — piektdien, 3. jūlijā. Finalsacensībās varēs piedalīties tikai apgabalu un ārkārtējo pusfinālu uzvarētāji. Pašdarināto tautas tērpu sacensības papildinātas ar jaunu grupu: šai grupā pašdarinātiem tautas tērpiem nav jābūt gatavotiem pēdējo trīs gadu laikā. Ģenerālsekretāre D. Treijera ziņo, ka no Montreālas uz Jaunatnes svētkiem brauks 30—40 jauniešu, no kuŗiem 15—20 piedalīsies sacensībās.

A. K.

KANADĀ

TORONTO

● Jaunatnes svētku organizācijas komiteja ziņo, ka saņemtas sekojošas balvas: H. Vilks — Hamiltonas adrešu grāmata ādas vākos; Londonas latviešu ev. - lut .draudze $10,-; ASV DV valde $25,- un prof. K .Kundziņš — 5 eksemplāri grāmata „Dieva izredzētie". Saņemts arī $25,- ziedojums no St. Katarīnes DV nodaļas un $100,- aizdevums no ASV DV valdes.

● Toronto latviešu biedrības Sestdienas skolas audzēkņi patlaban iestudē R. Blaumaņa dziesmu spēli „Skroderdienas Silmačos". Bez tam, vairums skolēnu pošas arī Jaunatnes svētku sacensībām. Skola jauno mācības gadu uzsāks septembra pirmajā piektdienā.

● Bērnu un jaunatnes vasaras nometne Sidrabenē notiks no 5. jūlija līdz 23. augustam. Nometnes atbildīgais vadītājs māc. A. Čops izsakās ,ka „Sidrabenes nometne ir bezpeļņas pasākums, kuŗas vienīgais nolūks ir latviešu bērnu un jaunatnes morāliska, latviska un fiziska audzināšana. To nometnes vadība cer panākt, sagādājot bērniem fiziski un morāliski veselīgus apstākļus, draudzīgi latvisku sadzīvi un apkārtni ,bērniem piemērotas garīgās nodarbības, rotaļas, sporta spēles, radinot jaunos pieklājīgu sadzīves normu ievērošanā."

Nometnē uzņem latviešu zēnus un meitenes no 5 līdz 17 gadiem, neatkarīgi no tā, pie kādas draudzes vai konfesijas tie pieder. Bērni 5—7 gadu vecumā tiks novietoti vasaras mājā ,bet sākot ar 8 gadiem — teltīs. Kā vasaras mājā, tā arī teltīs katrs bērns apgādāts ar gultu un matraci.

Nometnes maksa ir $11,- par katru bērnu nedēļā ,plūs bērna apdrošināšana ap 40¢ nedēļā. Par mazajiem bērniem, kas mitināsies vasaras mājā, būs jāmaksā vēl $3,- nedēļā par īpašu uzraudzību un apkopšanu. Ģimenēm, kuŗām vairāki bērni nometnē vienā laikā, kā arī trūcīgajiem paredzēti maksas atvieglojumi .Uz nometni līdz ņemamas vismaz 2 gultas segas (viena no tām vatēta), apavi, spilvens, gultas veļa un apģērbs, rēķinoties arī ar aukstākām un lietainām dienām. Bez tam rīkotāji norāda, ka uz nometni nedrīkst ņemt līdzi spēļu kārtis, komiku grāmatas, dažādus rotaļu spridzekļus un citas nevajadzīgas lietas. Bērni nometnei pieteicami līdz š .g. 29. jūnijam pie māc .A. Čopa, 70 Scarborough Rd., Toronto 8, vai Sv. Andreja baznīcā, Jarvis un Carlton ielu krustojumā. Tel.: WA 4-1563.

Visi nometnes bērni būs pakļauti ārsta veselības kontrolei. Nule kā pabeigta ēdamzāles izbūve un iekārtoti vairāki rīki (šūpoles etc.) bērnu rotaļām.

-š.

MONTREĀLĀ

● Sv. Pāvila draudzes pirmais šīs vasaras dievkalpojums Tērvete, 7. jūnijā, bija ļoti labi apmeklēts. Dievkalpojums notika brīvā dabā ,skaisti iekārtotā un jau izveidotā dievkalpojuma vietā. Putnu dziesmām mainoties ar dievlūdzēju dziedātām, draudze smēlās spēkus māc. Šēfera svētrunā, krāt sirdī to sauli, ko Dievs mums devis ne tikai pie debesīm, bet arī visapkārt dabā, cilvēku sirdīs un mūsu attieksmēs vienam pret otru. Pēc tam dāmu komiteja bija parūpējusies par azaidu, un maz bija tādu, kas meklētu pēc savām somām ,jo tas jau gandrīz ir kļuvis par paradumu, ka Tērvetē atspirdzinājumi un silts ēdiens ir dabūjami gandrīz vienmēr.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Zinaīdu Eglīti un Pēteri Beķeri Toronto Sv. Trīsvienības baznīcā salaulāja māc. A. Lūsis.
J. Kreiļa uzņ.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

ONTARIO INSURANCE AGENTS ASSOCIATION
V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

SĒRU DIENAS RAIDĪJUMS LATVIEŠIEM SIBIRIJĀ

Brīvās pasaules latviešu apvienības raidījumos no Formozas, kas sistēmatiski sniedz informāciju latviešiem Sibirijā, sakarā ar latvju tautas sēru dienu — 14. jūniju, raidījuma pirmajā daļā cita starpā teikts:

Brīvajā pasaulē esošie latvieši 14. jūniju atzinuši par latvju tautas Sēru dienu, un katru gadu, lai būtu kādā pasaules malā būdami, šo dienu atzīmē un atgādina brīvajai pasaulei par briesmu darbiem, ko darījuši un vēl tagad dara komūnistiskie necilvēki.

Brīvās pasaules latviešu rīcībā ir saraksti par mūsu tautas piederīgajiem ,kas deportēti uz spaidu darbu nometnēm. Šie saraksti neglabājas archīvos, bet ir iespiesti un, kopā ar paskaidrojumiem, iesieti biezos sējumos un izdalīti pa visu pasauli. Ar šiem sējumiem ir iepazinušies visu brīvo valstu augstākie vadītāji, ministri un vadošie politiskie darbinieki. Aizvesto sarakstu vārdu rindas savā traģismā ir iespaidīgākas par labāko dzejnieku darbiem.

Par latviešu likteni spaidu darbu nometnēs esam labi informēti. Kad 1955. gadā ,pēc smagiem ciešanu gadiem padomju spaidu nometnēs, cietumos un izsūtījumu vietās, atgriezās savā dzimtenē vācu kaŗa gūstekņi, trimdas latvieši netaupīja pūles sastapt pārnākušos kaŗavīrus un iztaujāt ikvienu. Šo iztauju rezultātā radušies sīki plāni par visām nometnēm un soda vietām, ir zināms, kas katrā no tām noticis un uzrakstīti tūkstošiem latviešu vārdi ,ko zināja pateikt jūsu bijušie vācu likteņa biedri. Uzzinātas jūsu ciešanas, varonīgās cīņas par sava stāvokļa uzlabošanu un sevi aizstāvot.

Šie bagātīgie materiāli sakopoti biezā grāmatā, ar dažādiem uzņēmumiem un plašākām kartēm par spaidu darbu nometnēm. Šī grāmata ir jau tulkota angļu valodā un izplatīta pa visu brīvo pasauli. Tā atklāj šausmas, ko slēpj dzelzs priekškars, brīdina brīvos cilvēkus no komūnistiskā režīma un atgādina cilvēka pienākumu atbrīvot tos, kuŗi vēl šai gadu simtenī smok zem rupjas verdzības varas.

Kad atkal tiksimies mūsu brīvajā Latvijā ,ar lepnumu varēsim teikt, ka šīs ciešanas ir paglābušas brīvos cilvēkus no komūnistiskās iznīcības un palīdzējušas dzīvajiem atgūt savu dzimteni.

PATEICĪBA

Toronto latviešu mednieku un makšķernieku klubs izsaka vissirsnīgāko pateicību savam mūža biedram — kokrūpniekam Paulim Tilingam par kluba ēkas būvei ziedotajiem vērtīgajiem būvmateriāliem ,derīgajiem padomiem, par lielo atsaucību mūsu kluba darbības veicināšanā.

Kluba valde.

LASĪTAJU vēstules

TUKŠĀS KRĒSLU RINDAS UN BALETOMĀŅI

Latvijas Amerikā red.:

Atkal pagājis viens 14. jūnijs, atkal jārunā par lietām, par kuŗam būtu kauns runāt, kādēļ bija tukšas krēslu rindas Kolumba zālē, kur bija tie daudzie tūkstoši ,kuŗu sejas neredzējām šai aktā ,lai gan apzinoties šāda akta nozīmību, zālei vajadzēja būt pārpildītai līdz pēdējai iespējai.

Apjautājoties dažam labam tautietim ,ko viņš darīja šai laikā ,dzirdētas dažāda veida atbildes. Cita starpā pieminam dažas:

Vieni saka: „Esam par veciem, nesaprotam angļu valodu . . . "

Citi: „Bijām uz Boļšoi baleta izrādi iepriekšējā dienā — nevaram jau visur izskriet . . . Bijām noguruši . . . "

Saprotams, par tiem, kas brauc makšķerēt un sauļoties, lai gan aizvadītajā svētdienā nekāda karstā saule nebija, jau nav ko runāt

Brīnums ,kādēļ tik maz bija arī jauniešu, un vai tiešām tiem nebija cita laika, kad sasaukt sēdi, kā tieši 14. jūnija pēcpusdienā, kad visiem bez izņēmuma būtu bijis jābūt Kolumba zālē. Tur neildz aizbildināšanās arī ar savā svētbrīža noturēšanu — priekš kā tad kopīgais akts?

Ja, runāt un spriest varam dažādi. Derētu arī reiz pārdomāt, vai tiešām slēgta telpa, demonstrējoties pašiem savā starpā un pāris kanadiešiem, ir īstais veids ,kā atzīmēt 14. jūnija drausmīgos notikumus? Vai nevajadzētu rīkot demonstrācijas gājienus, ko redz arī vietējie iedzīvotāji? Labā atmiņā ir palicis šāds spoži izdevies gājiens, kad Toronto viesojās sūtnis K. Zariņš, kad demonstranti no Maseja halles gāja uz pilsētas valdi, kur nolika vainagu pie pieminekļa. Šai demonstrācijā piedalījās ap 2.000 baltiešu, kad jaunieceļotāju skaits Toronto bija vismaz uz pusi mazāks nekā tagad. Ja 14. jūnijā tiks šādi gājieni rīkoti ,neaktīvajiem vismaz nebūs iemesla aizbildināt savu atturēšanos, un mēs tad redzēsim, cik esam palikuši pāri . . .

Bet kā ir ar baletomāņiem? Ja jau tiem bija spēka un dūšas noskatīties karstajā zālē Boļšoi baleta izrādi ,tiem vajadzēja atlicināt arī uzņēmību, spēku un gribu aizsoļot uz 14. jūnija piemiņas aktu — tiem ,kuŗiem par godu šo aktu rīkoja, noteikti klājas daudz grūtāki, un tie ir vairāk fiziski noguruši nekā karstie baleta cienītāji.

M. V., Toronto

KAS IR T. DANGAVS?

Latvijas Amerikā red.:

Vai Latvija Amerikā nevarētu saviem lasītājiem pastāstīt rakstnieka Tālivalža Dangava biografiju? Dikti gribētos zināt, kā rodas un kā izaug tik spēcīgi mākslinieki, kā īpatnais „Dimantu" autors.

M. Vētra, Toronto.

Red. piezīme: Tālivaldis Dangavs, kuŗa darbi jau vairākkārt parādījušies Latvijas Amerikā slejās ,dzīvo Argentīnā. Rakstveida interviju ar viņu sniegsim kādā no tuvākajiem LA numuriem.

AICINĀJUMS

Sakarā ar plašākiem zinātniskiem pētījumiem par Latvijas saimniecisko attīstību pēdējos 25 gados, Market Research Associates, P. O. Box 686, Stanford ,University, California U.S., lūdz atsaukties latviešu valsts, pašvaldību un saimnieciskos darbiniekus, kas varētu sniegt materiālus pētījumiem. Ļoti vēlamas būtu atmiņas un dati par Latvijas neatkarības laiku, kā arī privāta informācija (vēstules) par saimnieciskajiem apstākļiem Latvijā vācu un krievu okupācijas laikā.

Market Research Associates garantē privātos dokumentus atsūtīt atpakaļ 2 nedēļu laikā.

JĀŅU VAKARS
27. JŪNIJĀ, PLKST. 19:30, PALACE PIER ZĀLĒ.
⊙ Jāņu priekšnesums. ⊙ Deja. ⊙ Līgo dziesmas.
⊙ Vainagi. ⊙ Dekorācijas. ⊙ Auto novietošanas iespējas.

JAUNATNES SVĒTKI
VEL 13 CITI SARĪKOJUMI. Skat. svētku sarīkojumu kalendāru 8. lappusē.

I Z S T Ā D E S ATKLĀŠANA
27. jūnijā, plkst. 14:00, Hart House.
⊙ Tēlotāja māksla. ⊙ Dailamatniecība.
⊙ Foto skate. ⊙ Pastmarku izstāde.
⊙ Grāmatu galds.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU VĒSTULES

TUKŠAS KRĒSLU RINDAS UN BALETOMĀŅI

Latvijas Amerikā red.:

Atkal pagājis viens 14. jūnijs, atkal jārunā par lietām, par kuram būtu kauns runāt, kādēļ bija tukšas krēslu rindas Kolumba zālē, kur bija tie daudzie tūkstoši ,kuru sejas neredzējām šai aktā ,lai gan apzinoties šāda akta nozīmību, zālei vajadzēja būt pārpildītai līdz pēdējai iespējai.

Apjautājoties dažam labam tautietim ,ko viņš darīja šai laikā ,dzirdētas dažāda veida atbildes. Cita starpā pieminam dažas:

Vieni saka: „Esam par veciem, nesaprotam angļu valodu . . ."

Citi: „Bijām uz Boļšoi baleta izrādi iepriekšējā dienā — nevaram jau visur izskriet . . . Bijām noguruši . . ."

Saprotams, par tiem, kas brauc makšķerēt un sauļoties, lai gan aizvadītajā svētdienā nekāda karstā saule nebija, jau nav ko runāt.

Brīnums ,kādēļ tik maz bija arī jauniešu, un vai tiešām tiem nebija cita laika, kad sasaukt sēdi, kā tieši 14. jūnija pēcpusdienā, kad viesiem bez izņēmuma būtu bijis jābūt Kolumba zālē. Tur neildz aizdomināšanas arī ar sava svētbrīža noturēšanu — priekš kā tad kopīgais akts?

Ja, runāt un spriest varam daždi. Derētu arī reiz pārdomāt, vai tiešām slēgta telpa, demonstrējoties pašiem sava starpā un pāris kanadiešiem, ir īstais veids ,kā atzīmēt 14. jūnija drausmīgos notikumus? Vai nevajadzētu rīkot demonstrācijas gājienus, ko redz arī vietējie iedzīvotāji? Labā atmiņā ir palicis šāds spoži izdevies gājiens, kad Toronto viesojās sūtnis K. Zariņš, kad demonstranti no Masejs Halles gāja uz pilsētas valdi, kur nolika vainagu pie pieminekļa. Šai demonstrācijā piedalījās ap 2.000 baltiešu, kad jaunieceļotāju skaits Toronto bija vismaz uz pusi mazāks nekā tagad. Ja 14. jūnijā tiks šādi gājieni rīkoti ,neaktivajiem vismaz nebūs iemesla aizbildināt savu atturēšanos, un mēs tad redzēsim, cik esam palikuši pāri . . .

Bet kā ir ar baletomāņiem? Ja jau tiem bija spēka un dūšas noskatīties karstajā zālē Boļšoi baleta izrādi ,tiem vajadzēja atlicināt arī uzņēmību, spēku un gribu aizsoļot uz 14. jūnija pieminas aktu — tiem ,kuriem par godu šo aktu rīkoja, noteikti klājas daudz grūtāki, un tie ir vairāk fiziski noguruši nekā karstie baleta cienītāji.

M. V., Toronto

KAS IR T. DANGAVS?

Latvijas Amerikā red.:

Vai Latvija Amerikā nevarētu saviem lasītājiem pastāstīt rakstnieka Tālivalža Dangava biografiju? Dikti gribētos zināt, kā rodas un kā izaug tik spēcīgi mākslinieki, kā ipatnais „Dimantu" autors.

M. Vētra, Toronto.

Red. piezīme: Tālivaldis Dangavs, kura darbi jau vairākkārt parādījušies Latvijas Amerikā, slējās ,dzīvo Argentīnā. Rakstveida interviju ar viņu sniegsim kādā no tuvākajiem LA numuriem.

AICINĀJUMS

Sakarā ar plašākiem zinātniskiem pētījumiem par Latvijas saimniecisko attīstību pēdējos 25 gados, Market Research Associates, P. O. Box 686, Stanford ,University, California U.S., lūdz atsaukties latviešu valsts, pašvaldību un saimnieciskos darbiniekus, kas varētu sniegt materiālus pētījumiem. Ļoti vēlamas būtu atmiņas un dati par Latvijas neatkarības laiku, kā arī privāta informācija (vēstules) par saimnieciskajiem apstākļiem Latvijā vācu un krievu okupācijas laikā.

Market Research Associates garantē privātos dokumentus atsūtīt atpakaļ 2 nedēļu laikā.

TEOLOGU SANĀKSME ČIKĀGĀ

Saule kaisa no debess savu netveŗamo zeltu, tu redzi un jūti to, bet zelta putekļi neuzbirst tavai galvai, un tavās rokās nekas nepaliek — šeit nemeklē materiālās, bet garīgās vērtības.

Ir dažas dienas pavadītas Čikāgā, — Meivūdas luterāņu teoloģijas seminārā, it kā Latvijas universitātes teoloģijas fakultātātē. Te ir šis fakultātes dekāns prof. Dr. K. Kundziņš, profesori Dr .J. Rozentāls un Dr. Ed. Šmits, kā arī docents E. Ķiploks. Te ir daudz latviešu mācītāju, kas beiguši Latvijas universitātes teoloģijas fakultāti, no kuriem sevišķi jāmin P. Ķirsons, kas arī šai sanāksmē lasa lekcijas, kā arī daudz latviešu mācītāju, kas beiguši šejienes teoloģijas seminārus un pulciņš studentu. Starp tiem īpaši jāmin A. Kaupiņš, kas ir veicis šīs sanāksmes organizēšanas darbus un vada to administrātīvi. Pateicoties mācītāja P. Ķirsona un viņa kundzes, kas abi strādā pie Meivūdas semināra, izcilai laipnībai un gādībai, sanāksmes dalībnieki nepazīst nekādas dienišķas rūpes. Semināra ēkas it kā nemaz neatrastos trokšņainā un putekļainā lielpilsētā: tās apņem skaists parks.

Latvijas universitātes mācības spēki ir darījuši un dara godu savai tautai arī ārzemēs. Ed. Šmits un J. Rozentāls strādā par mācības spēkiem šejienes seminārā, K. Kundziņš, jau sākot savas zinātnieka gaitas teoloģijā, ir uzstādījis jaunu hipotezi par Jāņa evaņģeliju — viņa raksts publicēts Vācijā tagadnes lielākā teologa Rudolfa Bultmaņa vadītā žurnālā. Te mums jāatceras, ko par Jāņa evaņģeliju vēlāk ir teicis vācu profesors E. Staufers: — Mēs zinām, ka ar Jāņa evaņģeliju pirmbaznīcas dogmu vēsturē ir sasniegts tās immanentais mērķis. Par Jēzu ir vairāk ko stāstīt, tā jebkurš evaņģelijs var iztvert, un Jēzum bija vairāk ko teikt, nekā jebkurš no mācekļiem spēja saprast. Tādēļ Jēzus savai baznīcai ir apsolījis garu, kas to ievedīs Kristus patiesības pilnībā, kas no Viņa pilnības smelsies un mums sludinās. — Kundziņš jau pirms tam bija teicis, ka dievišķā Kristus gara izteiksmai bija jāņem palīgā cilvēcīgā valoda, kāda tā parādās Jāņa evaņģelijā, sevišķi tanīs 7 formulās, kas sākas ar „ES ESMU", kā piemēram: „Es esmu vīna koks un jūs mani zari".

Mazais, pazemīgais vīna koks, kas nes bagātīgu ražu, kas dod dzīvību savos zaros un augļos tā, ka katrs no tiem ir tikai daļa no Kristus vīna koka un nav nekas bez tā. Kundziņš saka, ka šis „ES ESMU" jāpaceļ debess plāksnē un saprot to kā loģisku subjektu, bet ne predikātu. Atmiņu lidojumā viņš pakavējas pie dažiem brīžiem savā zinātniskā darbībā. Runājot par moderno intellektuālismu, kuŗa mērķis ir tikai praktiski sasniegumi, prof. Kundziņš atzina, ka šis intellektuālisms noved pie tukšuma. Faustiskā apgaismības laikmeta intellektuālisms stāvējis augštāk. Kundziņš šinī sakarībā citē Gētes vārdus: „Viņš aptveŗ tuvumus un tāles mēro, bet viņa krūtīs ilgas mūžam sēro."

Intellektuālista ilgām, kas viņa krūtīs sēro, ceļu uz Kristus dievišķo gaišumu rāda R. Bultmanis. Prāts nonāk līdz tai vietai, kur tas saka: „Es nezinu", un to viņš saka uz visiem pēdējiem jautājumiem. Tālāk tad nu var iet ar ticību vai neticību. Mārtiņa Hedeggera eksistenciālisms ir ateistisks. R. Bultmaņa eksistenciālisms saka, ka viss ir Dievā. Bultmaņa populārākais darbs iznācis 1941. gadā un izraisījis ļoti daudz komentāru un apskatu. Prof. J. Rozentāls, tveŗot jautājumu plaši un dziļi, savās lekcijās deva izsmeļošu Bultmaņa eksegēzes interpretāciju. Pēc Bultmaņa Jaunā Derība ir Dieva vārds ar vienreizēju atklāsmi Kristū, bet mācītāji sludinot mītoloģiju, un tādēļ baznīca neglābjot. Bultmanis saka, ka viņš ar savu izskaidrojumu gribot stiprināt baznīcu. Ja kādam nebūtu jēdzienu par ģimeni, valsti u. t. t., tas ir — ko Bultmanis sauc par „pirmsaprašanu (Vorverständnis), tad tāds, arī romānu lasot, neko nesaprastu. Mūzika ir lietas, ko katrs nesaprot. Tā reliģijai ir jābūt radniecības attieksmei ar Kristu. „Kas no Dieva ir, tas dzird manu balsi." Mītoloģija ir vecāka kā kristietība, un pēdējā izteikta mitoloģiskos priekšstatos. Tikai Dievā jāmeklē jēga: Viņš ir cilvēka eksistences pamats. Šī ir tā jaunā atklāsme, kas jāpieņem ne ar intellektuālu, bet ar eksistenciālu lēmumu: ticība nav cilvēka galvas, bet cilvēka eksistences lieta, nav autonoma neatkarīga cilvēka — ir tikai Dieva radība, un Bībele ir apslēpts Dieva vārds, kā Dievs pats ir apslēpts: viss ir Dievā, nav nekā supernaturāla. Kristus ar savu eksistenciālo nozīmi ir šeit šodien, tagad un dod dzīvību. Kristus nākšanas notikums (Das Chritusereignis) ir Dieva grēku piedošanas intervencija.

Prof. Ed. Šmits savās lekcijās ar plašu erudiciju apskatīja luterānisma pamatmācību par cilvēka taisnošanu ar ticību caur Dieva žēlastību, kas ir absolūta, un ne skaidrais, bet grēcīgais tiek taisnots. Šmits plašāki apskatīja arī viduslaiku pamatdogmatika Pēteŗa Lombardus domas.

Docents Ķiploks lasīja par liktenīgiem brīžiem Latvijas baznīcas vēsturē un pastāstīja par reliģisko dzīvi Padomju Latvijā, kamēr mācītājs Ķirsons savās lekcijās pakavējās pie reformācijas pamatiem Baltijā.

Notika arī plašas vispārējās pārrunas par baznīcas dzīves praktiskajiem jautājumiem un tika izteikta cerība, ka šādas sanāksmes notiks katru gadu ar vēl lielāku dalībnieku skaitu, lai mūsu profesoriem, uz kuriem šīs sanāksmes balstās un kuriem mēs paliekam pateicību parādā, būtu iespējami plašas auditorijas.

K. Kampe

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Platsburgā, N. Y., aizturētas 3 montreālietes, kas publiskā vietā staigājušas īsās biksēs. Vietējais tiesnesis nav varējis izšķirties, kādu sodu „vainīniecēm" piespriest, jo pats nav bijis skaidrībā ,kurā vietā sākas un kur beidzas biksēs.

Toronto pilsēta jau gadiem ilgi apkaro prostitūciju un alkoholismu, bet bez panākumiem. Tagad vietējās autoritātes apsver 2 restorānu slēgšanu, kur parasti notiekot „aklie randiņi". Tiesnesis C. A. Thoburns apgalvo, ka viņam zināmas pavisam 168 prostituētās, kas apgrozoties Dundas un Jarvis ielū rajonā.

Toronto policija patlaban meklē 2 banditus, kuŗi aplaupījuši Dufferin ielas gasolīna stacijas darbinieku, paņemot līdz $1.000,-. Viens no tiem, par spīti karstajam laikam, valkājis vilnas cimdus.

Jaunā Toronto pilsētas centra izbūve izmaksās ap 30.000.000 dol., izteicies pilsētas lielvecākais N. Fillips. Pēdējais domā, ka pilsētas valdes nams viens pats izmaksās 18 milj. dolaru.

„Quebec Fertilizers Inc." prezidents P. E. Bastiens domā, ka sakarā ar izveidoto agrikultūras technoloģiju kanadiešu farmeŗu produkcija nākošajos 25 gados dubultosies.

Italietis Gajs Macchia, kas ieceļojis Kanadā 1955. gadā, izšķiries kājām apceļot Kanadu. Distance — 2500 jūdžu. Uzņēmīgais immigrants jau nosoļojis 1000 jūdžu un ieradies Montreālā, lai „drusku atvilktu elpu". No Montreālas Macchia dosies tālāk uz Pacifika piekrasti. Lai nesagādātu censonim liekus izdevumus, kāda apavu firma viņam uzdāvinājusi divus pāŗus zābaku ,100 dol. vērtībā.

Par divu cilvēku sabraukšanu, uz 5 gadiem cietumā notiesāts montreālietis Klods Reno. Viņam atņemta braukšanas atļauja uz visu mūžu.

Kaut „Bomarc" raķetes nākotne Kanadā nav vēl galīgi izšķirta, jau sākts ražot izšaujamās ierīces, resp. platformas, izteicies Kanadas aizsardzības ministrs Pērkss.

Boļšoi teātŗa baleta viesošanās radīja jo dzīvas pārrunas Toronto sabiedrībā. Īpaši kanadiešu prese sniedza plašus aprakstus un uzņēmumus. Toronto pilsēta atturējās no banketa rīkošanas, bet toties lielu pieņemšanu izkārtoja Kanadas Nacionālais balets ,sadarbībā ar „Social Register" vadību. Uz kokteiļa partiju bija ieradies arī Toronto pilsētas lielvecākais N. Filips, bet viņš atteicās saskandēt šampanieša glāzi ar krievu vēstnieku Arutinjanu, piebilstot: „Es esmu viens no tiem jocīgajiem cilvēkiem ,kas nedzeŗ." Šajā pieņemšanā bija ap 200 torontiešu. Krievu mākslinieki bija ģērbušies īsti rietumnieciski, tā kā grūti bija viņus atšķirt no kanadiešiem.

-š.

Uzmanību! Uzmanību!
DĀMAS
Ilgviļņi. Matu sakārtošana un griešana.
Arī nagu kopšana
par ļoti mērenām cenām
FASHIONETTE Beauty Salon
MARIE Mc KINNEY
Hair Stylist.
93 Roncesvalles Ave., Toronto.
Zvanīt LENNOX 2-9711

SVINĪGS IZLAIDUMA AKTS KANADAS LATVIEŠU VECĀKAJĀ SKOLĀ HAMILTONĀ

1. r. no kr.: skol. L. Luidmane, māc. E. Pavasars, skolas pārzine E. Gulbis, LNAK kult. un izgl. nozares vad. R. Bregžis, skol. Dz. Majoriņa un L. Bražus. Stāv: absolventi: Liene Januška, Ināra Zariņa, Mārtiņš Šmits - Kalējs, Skaidrīte Dārkēvica un Zaiga Luidmane.
J. Ligera uzņ.

AKTS AR M. TIMMAS PASAKU LUGAS „PAPARDES ZIEDS" PIRMIZRĀDI NOTIKA 13. JŪNIJĀ LATVIEŠU BAZNĪCAS ZĀLĒ.

Svētbrīdi vadīja mācītājs E. Pavasars. Skolas vecāku padomes sveicienus nodeva A. Kalupnieks, bet LNAK vārdā — Kultūras un izglītības nozares vad. R. Bregžis. Skolas pārzine Elza Gulbis sirsnīgos vārdos atvadījās no šīgada absolventiem, kuŗus viņa izvadījusi cauri visam skolas mācību posmam. Sekoja apsveikumi un bagātīgs grāmatu klāsts absolventiem. No Hamiltonas latviešu biedrības sveicienus nesa R. Kreišmanis, DV Hamiltonas nodaļas — A. Žibens. Latviešu Kristus ev. - lut .draudzes — māc. E. Pavasars, gaidu vienības — vad. G. Upīte, skautiem — Volmers, guntiņām — Dz. Majoriņa.

Skolēni skolotājiem pasniedza ziedus, bet absolventi savai klases audzinātājai — dāvanu.

Svinīgā ceremonijā absolventi nodeva skolas karogu nākošajai klasei. Vakara otrā posmā akta dalībnieki dzirdēja jaunāko klašu koŗa priekšnesumus — tautas dziesmas, diriģ. Imanta Saksa vadībā.

Patīkamu pārsteigumu kā mazajiem ,tā lielajiem skatītājiem sagādāja jaunākā M. Timmas pasaku luga „Papardes zieds" skolas audzēkņu uzvedumā. Krāšņos tērpos, jaukā skatuves dekorējumā un meistarīgu gaismu efektos mazie aktieŗi tēloja senos latviešus, gājējus un augstos novadu kungus, kur aizraujošu notikumu virknē lauku sēta mainījās ar spilgtākajiem latviešu tautas pasaku tēliem, labajiem un sliktajiem gariem mežā.

Daudz darba un pūļu režijai bija ziedojusi skolas pārzine. Noskatoties izrādi, sirsnīgs paldies jāsaka M .Timmai, režisorei, gaismu meistaram Brīvkalnam, tipu veidotājām Upīša un Martinova kundzēm un skolēnu vecākiem par lieliski paveikto darbu. Uzvedums ļoti patika, bet visvairāk ieguva gados jaunākie skatītāji ,dzirdot skanīgās latviešu dziesmas un redzot greznos tautas tērpus.

J. Ligers

ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS KONGRESS LONDONĀ

NATO kongresu, kas notika no 5. līdz 10. jūnijam Londonā un uz kuŗu 15 Ziemeļatlantijas nolīguma valstis (NATO) bija sūtījušas pavisam 650 delegātus, no kuŗiem viena trešā daļa bija parlamentu locekļi, atklāja karaliene Vestminsteres aulā ar uzrunu iespaidīgā un svinīgā ceremonijā.

Kongresā bija aicināti piedalīties kā novērotāji arī Austrumeiropas apspiesto nāciju Londonas delegācijas pārstāvji priekšsēža Čiolkoša vadībā; latviešus pārstāvēja delegācijas loceklis P. Reinhards, piedalīdamies politiskās komisijas sēdēs.

ACEN Londonas delegācija bija apgādājusi kongresa dalībniekus ar memorandu par Centrāl- un Austrumeiropas tautu tiesībām uz brīvību un neatkarību. Bija patīkami konstatēt, ka memoranda saturs ir ietekmējis kongresa dalībniekus, jo tanī izteiktās idejas vēlāk atspoguļojās rezolūciju tekstā.

Daudzās komisijas savās sēdēs iztirzāja un sagatavoja rezolūcijas vai ieteikumus NATO valstu valdībām ne vien par militāriem jautājumiem, bet arī par politiskām, financiālām, ekonomiskām un kultūrālām problēmām, kā arī jautājumos par attieksmēm ar Padomju bloku, propagandu ieskaitot .Debates bija visai atklātas un spraigas.

Formulējumi, kā tas arī bija sagaidāms, protams, skāra NATO valstu savstarpējās attieksmes, organizātoriskus jautājumus un šo valstu attiecības pret blokos neiesaistītām valstīm.

Pašreizējos apstākļos mūs galvenokārt var interesēt rezolūcija par attieksmēm ar Padomju bloku, ko kongress pieņēma šādā formulējumā:

Atlantika valstīm būtu jādeklarē nostāja par Austrumeiropas tautu stāvokli, un šai deklarācijai jādibinās uz sekojošiem principiem:

1 Ilgstošu mieru Eiropā nekad nebūs iespējams panākt, kamēr kontinenta viena puse būs brīva, bet otra atradīsies Maskavas pakļautībā

2. Kaut gan NATO mērķis nav gāzt Austrumeiropā pastāvošos režīmus ar varu, Rietumvalstīm jāatbalsta visiem miera līdzekļiem Austrumeiropas tautu tiesības panākt pašnoteikšanos, kas noteikta daudzos starptautiskos līgumos.

3. Pašas Padomju Savienības drošība būtu neapšaubāmi garantēta, ja līdz ar sarkanarmijas atvilkšanu Austrumeiropas tautas tiktu neitrālizētas starptautiska nolīguma ceļā. — ds.

Vācu konsulāta adrese Toronto:
CONSULATE OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, 77 ADMIRAL ROAD, TORONTO, ONTARIO.
Tel WA 5-1178.

KOPENHĀGENA UN MASKAVA

INESES ROBAS (ROBB) RAKSTS LAIKRAKSTAM „WORLD TELEGRAM"

„Vienmēr esmu mīlējusi Kopenhāgenu," viņa raksta, „bet pēc Maskavas Dānijas galvaspilsēta man šķita vēl mīļāka, vēl pievilcīgāka. Kopenhāgena atrodas tikai 3 stundu lidojumā no Maskavas, bet amerikāņu tūristam rodas iespaids, ka abas pilsētas šķiŗ „miljoni jūdžu".

„Komūnisms," Roba atzīst — „bezkaunīgi izgāzies". Par to viņa pārliecinājusies Maskavā. Ne savas varas nostiprināšanas ziņā, bet tādēļ, ka nav varējis dot cilvēkiem iespēju, dzīvot labāk, bagātāk, mierīgāk. **Atbraucot uz Kopenhāgenu, tūrists sāk saprast, cik Padomju Savienībā maz brīvības un cik zems ir iedzīvotāju dzīves standarts.**

Cilvēki Kopenhāgenā labi ģērbti, veikali preču pārpildīti. Liekas pat neticami, ka mazajā Dānijā (16.576 kv. jūdžu platība ar 4,5 milj. iedzīvotāju) plaša patēriņa preces ražo vairāk nekā milzīgajā Padomju Savienībā (7,8 milj kv. jūdžu ar 220 milj. iedzīvotāju).

Maskavā pie katra veikala, kur pārdod plaša patēriņa preces, **vienmēr ir gaŗas rindas.** Kad Maskavas iedzīvotājam vajadzīgs kurpju pāris, viņš iet uz GUM, un stājas rindā.

Kad pienāk viņa kārta, pārdevējs atnes kurpes, un pircējs, neizejot no rindas, lai to nepazaudētu, stāvus pielaiko apavus, lēkājot no vienas kājas uz otru.

Kopenhāgenā daudz vairāk automobiļu nekā Maskavā, kaut gan dāņu galvaspilsētā iedzīvotāju piecreiz mazāk. Kopenhāgenā pārsteidz motociklu daudzums, bet Maskavā tos redzēju **ne vairāk par duci.**

Kopenhāgenā ir pavisam cits gaiss, ne tāds kā Maskavā. Un cik dāņi, salīdzinājumā ar marksistiem, ir laipni un pieklājīgi! Tur baidās tuvoties ārzemniekam, bet te uz ielas var apturēt katru cilvēku un runāt, cik vien patīk."

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

● Aizvesto piemiņas dievkalpojums Ciānas draudzes baznīcā 14. jūnijā risinājās jo svinīgi mācītāju A .Rautenšilda un prof. E. Šmita vadībā. Dievkalpojumu kuplināja tenors Valdis Salna Valda Treimaņa ērģeļu pavadījumā. Dziedāja draudzes koris E. Strautmaņa vadībā. Dievlūdzēju bija pilna baznīca.

-ro.

FILADELFIJĀ

● Filadelfijas Tempļa universitātes tautsaimniecības kursu ar bakalaura gradu beidzis Juris Viksniņš, un 11. jūnija svinīgajā izlaiduma aktā viņam izsniegts attiecīgs diploms.

GRAND RAPIDOS (MICH.)

● Latviešu ev. - lut. Vienības draudzē dievkalpojumi, sākot ar 21. jūniju, visu vasaras periodu notiks katru svētdienu plkst. 9 no rīta. Ērģelnieces pienākumus, sākot ar jūnija mēnesi, pilda Laima Stede.

● Ilga Švecha ,kas studē sociālās zinātnes maģistra grada iegūšanai Mičigenas universitātē Ann Arborā ,ieguvusi divas stipendijas nākošajam mācības gadam: 2.000 dol. stipendiju no „Wayne County Mental Health" departamenta un bez tam no „Detroit General Hospital Psychiatric Department" — 1.600 dol. Ilga Švecha piedalīsies arī universitātes zinātniskā projektā ar garīgi neattīstītiem bērniem. Viņa ir korporācijas Imeria locekle.

● 13. jūnijā Mičigenas universitātē Ann Arborā notika svinīgs izlaiduma akts un tajā diplomus un gradus saņēma Daina Ezergaile (Bachelor of Science), Oskars Ritums (Bachelor of Arts), Māra Asare (Bachelor of Science and Nursing) un Guntis Vedējs (Bachelor of Mech. engeneering). Beiguši citpilsētnieki: Lilija Puže, Ilze Purmale, Ena Neparta, Andrejs Bomis, Matīss Bomis un Maija Ritiņa.

● Uz kopīgu līgošanu 20. jūnijā agr. V .Pogas saimniecībā pie Loveles aicina Grand Rapidu latviešu biedrība, — ne tikai vietējās kolonijas tautiešus, bet arī kaimiņus, kam iespējas un vēlēšanās pabūt kopīgā pulciņā. Sabraukuma sākums plkst. 6 vakarā; rīkotāji necels iebildumus, ja kāds ieradīsies agrāk. Būs Jāņu siers, dažādi atspirdzinājumi un laba deju mūzika. Ieeja $1,- no personas.

GRĀMATVEDIS
UZŅĒMUMIEM
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

VĀCU KOMŪNISTS BALTIJAS ‚REPUBLIKĀS'

II

Patiesībai atbilstoši aprakstījis latviešu Līgo svētkus, Šterns izšāvis pamatīgu „burbuļa granātu", paziņojot, ka nekur tik ļoti neievērojot Līgo svētku tradicijas, kā prof. Kirchenšteina mājā. Tur pavadītās stundas vācu komūnistu taurētājs Šterns atzinis par skaistākajām Latvijā. Nodziedājis slavas dziesmu Kirchenšteina „revolūcionārajam dzīves gājumam", Šterns pastāsta, ka Padomju Latvijas „prezidents" pacienājis viņu ar paša ražoto jāņogu un aprikožu liķieri, kuŗa ražošana esot viņa „hobijs". „Cienījamais zinātnieks" vaļsirdīgi atzinies: „Ja mani izsviedīs no Zinātņu akadēmijas, jo esmu jau vecs, tad uzcelšu liķieŗa fabriku un esmu pārliecināts, ka man neies slikti. Es ļoti priecājos, ka mani apmeklē ļaudis, kas pēc tam saka, ka Latvijā viss ir labs, bet vislabākais Kirchenšteina liķieris." Šterns apmeklējis Kirchenšteinu viņa mājā Meža parkā, pie kam pēdējo tas nosaucis par patīkamu Berlīnes Grunevalda un Maskavas Gorkija parka „maisījumu".

Šterns nav atturējies „jauki" paglaimot, ka pēc Kirchenšteina liķieŗa lietošanas katra sieviete izskatoties kā grieķu Helēna un katra pilsēta kā Roma, bet Rīgu gan varot ar prieku skatīt arī nedzēris, jo tā esot skaista pilsēta. No Rīgas celtnēm viņš pieminējis Doma un Jāņa baznīcu, kā arī to, ka Pēteŗa baznīcu atjaunojot, tad vēl pastāstīts par Centrāltirgu, tā kaunīgi pieminot, ka tas uzcelts jau komūnistu tik ļoti ienīstās „buržuaziskās" Latvijas laikā.

Un tad eksplodē „atombumba": augstu pāri plašiem parka apstādījumiem paceļoties piemineklis, kas celts — par godu krievu uzvarai pār Napoleonu! Komentāri lieki.

Slavas dziesmu Šterns nodziedājis arī Rīgas jūŗmalai, neminot, protams, ka tie simttūkstoši, kas tur katru vasaru sauļojoties, nav vis Latvijas darba ļaudis, bet gan pēdējo cietsirdīgi izmantotāji, lielāko tiesu cittautieši no austrumiem, kas Latvijā dzīvo parazītu dzīvi. Jūrmalā Šterns aizvests uz zvejnieku kolchozu „9. maijs". Tur viss esot tik jauks un spožs, ka viņš jau sācis domāt, ka šoferis un pavadonis apmaldījušies. Zvejnieki dzīvojot komforta bagātās divstāvu jaunceltnēs, kas ne mazākā mērā neatgādinot zvejnieku mājokļus. Tādās mājās citās zemēs dzīvojot tikai rakstnieki un zinātniskā darbā iegrimuši profesori. Kā pirmo Šterns iztaujājis kāda zvejas kutera kapteini Mārtiņu Paksi, kuŗa tēvam agrāk Bolderājā piederējuši neliela motorlaiva, bet tomēr vajadzējis strādāt arī vietējā kokzāģētavā, jo zvejniecība toreiz nebijis drošs eksistences avots. Kā „9. maija" zvejnieki sasnieguši tagadējo „luksa dzīves standartu", kļūstot par „Jaunās Latvijas aristokratiem", par to vācu komūnistu žurnālistam pastāstījis zvejas kolchoza vadītājs Konstantīns Vītols. „9. maijā" esot apvienoti agrākie Rīnūžu, Vecāķu, Mangaļsalas un Bolderājas zvejnieki, kopskaitā pāri par 400, kamēr sākumā — 1947. g. — bijuši tikai 170. Kolchoza uzplaukums esot sācies 1952. g., kad nodibināta Zvejniecības motoru stacija, kas kolchoza rīcībā nodevusi 37 zvejas kuteŗus un 2 lielākus kuģīšus Atlantijas okeanā. Dibināšanas gadā kolchoza plānā un grafikā vadība paredzējusi tikai 450 tonnu zivju, bet 10 gadus vēlāk jau 6.000 tonnu. 1956. gads bijis neražīgs, un tomēr kolchoza ienākumi esot pārsnieguši 9 milj. rubļu. Zvejniecības motoru stacija par aizdotajiem zvejas piederumiem saņemot 32% sazvejoto zivju, kas esot viegli samaksājama noma. Materiāli tāpēc kolchoza zvejnieki varot sevi pamatoti dēvēt par jaunā laika aristokratiem, jo, piem., jau pieminētā Pakša mēneša ienākumi svārstoties starp 3-4 tūkstošiem rubļu, un bez tam vēl, ja izpildot normu, kutera apkalpe saņemot ap 72.000 rubļu prēmijās. Daži brigadieŗi izpelnot pat līdz 10.000 rubļu mēnesī. Tāpēc arī neesot brīnums, ka „9 maija" kolchozā 27 ģimenēm piederot skaisti limuzīni. „9. maijs" gan esot viens no vislabākajiem Padomju Latvijā, bet labi klājoties arī citiem zvejniekiem.

DRĒBNIEKIEM „PALĪDZ" POĻITRUKI

Rīgas apmeklējuma pēdējā dienā Šterns ieradies drēbniecības uzņēmumā „Baltijas modes", ko vadot direktrise Šlachtova. Pēdējā ne bez lepnuma pastāstījusi, ka Rīgas drēbnieki esot pazīstami visā Padomju Savienībā. „Baltijas modes" uzņēmumā apģērbjot ne tikai Igaunijas valdības locekļus un Ļeņingradas valsts orķestŗa mūziķus, bet arī simtiem citus, kam vārds un stāžs visās padomju republikās, ar Maskavas tenoru Lemiševu sākot un vietējiem dziedoņiem, aktieŗiem un rakstniekiem beidzot. Uzņēmums nodibināts 1953. g. un tagad nodarbinot ap .500 strādnieku, kas katru mēnesi izpildot ap 1700 pasūtinājumu. Pasūtinātāju rīcībā esot gan vietējais Rīgas audums „Staicele", gan arī Ļeņingradas velūrs, angļu, franču, poļu un čechu vilnas ražojumi, un netrūkstot arī Ķīnas zīda. Šterns nav slēpis, ka „Baltijas modes" piedāvātie izejmateriāli esot dārgi (tātad pieejami tikai komūnistu prominencei! Ref.), bet pret kvalitāti gan neesot ko iebilst. Uzņēmuma rīcībā esot daudzu citu valstu modes žurnāli ,pie kam par franču izdevumiem direktrise pastāstījusi, ka tajos redzamos modeļus viņas kundes atzīstot par pārāk ekstrāvagantiem. Uzņēmumā strādājot arī 28 agrākie Rīgas patstāvīgie drēbnieki, tagad kā piegriezēji. Un ka „Baltijas modes" uzņēmumā darbojas ne tikai drēbnieki, bet arī poļitruki, tas skaidri saprotams no tām samērā daudzajām rindām, kas Šterna aprakstā veltītas partijas un valdības iestāžu „lielajām pūlēm" uzņēmumā nodarbināto „rūpju saprašanai un mazināšanai."

Latvijā Šterns nav aizvests ne uz vienu lauksaimniecības kolchozu. Varbūt Latvijas sarkanie dižvīri sapratuši, ka viņu radītās „Potjomkina sādžas" nav tik iespaidīgas kā Igaunijas „Jaunā dzīve." Bet tāpēc parādīts zvejnieku kolchozs „9. maijs", kas „spīdējis un laistījies", kad tur ieradies Austrumvācijas Pīka „republikas" ceļošais reportieris.

(Nobeigums sekos)

Vai Berlīnes „lauva" atstās sociālistu nometni?

Ka Rietumberlīnes pilsētas lielvecākais Villijs Brands rietumvācu sociālistu rindās ir ne visai labi ieredzēts, tas politiskās dzīves vērotājiem kā Berlīnē, tā Bonnā nav nekāds noslēpums. Branda uzskats un pārliecība kā Vācijas apvienošanas, tā Berlīnes jautājumā iet gandrīz pretējā virzienā daudzu vadošo Bonnas sociālistu iedomai. Brands prasa stingru un nelokāmu nostāju pret Kremli, Bonnas sociāldemokrati šādu R-Berlīnes reprezentanta nostāju uzskata kā bīstamu un nelabvēlīgu vācu tautas interesēm un Vācijas apvienošanai . . .

Savā laikā Rietumvācijas aizsardzības ministrs Štrauss izteica domu, ka Brands sava politiskā virziena dēļ drīzāk iederoties kādas pilsoniskās politiskās partijas rindās. Nu daži rietumvāciešu žurnālisti sakās zinām, ka Berlīnes „lauva", kā šinī zemē dēvē Brandu, tiešām nomokoties ar domu atstāt sociālistu nometni. Cik šādai žurnālistu variācijai var veltīt ticamību, ir cita lieta, bet neapstrīdams paliek fakts, ka Berlīnes lielvecākais iekšķīgi ir vairāk Bonnas valdības, bet nevis opozicijas politikas aizstāvis.

CEĻA VĀRDI

Šo dziedāja, to dziedāja, sveši ļaudis daudz dziedāja; ko dziedāja sveši ļaudis ,to tu līdzi nedziedi.

Andrejs Pumpurs

★

Valoda ir tā laipa, pa kuŗu sastopas gars ar garu, prāts ar prātu, cilvēks ar cilvēku ,lai tie mājotu diezin cik tālu cits no cita.

Kronvalda Atis

★

Kā asni zeļ dzimtenes laukos, kad tos veldzināja pavasaŗa lietus un sildījusi mīļā saule, tā attīstās un aug cilvēka gara īpatnējās spējas tai elementā, ko saucam par tēvu valodu.

A. Saulietis

MURRY'S DRUG STORE E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8463
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

Jānīts mucu stekos vēla, līgo, līgo, Pēterītis brīnījāsi, līgo!

Miestiņš mucā burkšķi cēla, līgo, līgo, Spundi saspert grasījāsi, līgo!

Jānis Līzi ķer ap vidu, līgo, līgo, Pēters savu alus kausu, līgo!

Lai bij salda, kas bij salda, līgo, līgo, Miesta lāse jādzer sausa, līgo!

Kamēr puiši mantu dala, līgo, līgo, Juris uzrauj brašu danci, līgo!

Jānis grieza savu Līzi, līgo, līgo, Līze cieši skāva Janci, līgo!

Modris Lorbergs

PĒDĒJĀ JĀŅU NAKTS

ISSTĀSTS

Tīri uzpostajā istabā gulējām četri: elzasietis Pūls, dānis Nīls Larsens, un mēs abi latvieši — Donāts un es.

Karš bija mūs žēlsirdīgi atlaidis no sava bargā dienesta, kā senlaikos karakungs savus algotņus pēc paveikta sirojuma. Starpība bija tikai tā, ka nebijām uzvarētāju, bet gan zaudētāju pusē, un mūsu krūtis nerotāja kritušo ienaidnieku matu kušķi un vizuļojošās goda zīmes. Mati būtu mums vēl vairāk riebušies kā pats nežēlīgais karš, bet tīkamās goda zīmes jau vairāk kā gadu žvadzināja dažādu ādas krāsu nezināmu uzvarētāju kabatās. Tā vietā mūsu krūtis, aukstumā izsaldētas un mitrumā izmirkušas, sīca un gārdza kā sliktu degvielu dzīti motori, kas kuŗu katru brīdi draud noslāpt un apstāties.

Karš bija mūs žēlsirdīgi no sava dienesta atlaidis, bet brīvi nebijām. Aiz loga uz abām pusēm aizvijās divkāršs drāšu žogs ar spožu gaismekli katra staba galā un augstiem sargu torņiem aiz tā. Mūs mēdīja zaļgani patšauteņu stobri un reizēm, tumšajās naktīs biedēdami, izspļāva sarkanas uguns grīstis.

Mūs, četrus likteņa vienkopus samestos bijušos kaŗa kalpus, tas vairs sevišķi neuztrauca. Mēs vēl dzīvojām, un, ja tīšu prātu naktī pie atvērtā loga nesnaigsnījās ,tad par dzīvību bēdas nebija. Vienīgi jauniņais dāņu zēns Larsens, tikai 3 dienas pārskatīšanās dēļ kaŗavīra tērpu nēsājis, ik reizes, patšauteņu trokšņa izbiedēts, nervozi sarāvās un platām, baiļu pilnām acīm vēroja mūs pārējos.

Savstarpēji sapratāmies labi. Ilgajā kopdzīves laikā neskaitāmas reizes bijām izstāstījuši visu stāstāmo ,tā kā visi sarunu temati bija zināmi. Tie atšķīrās vairs tikai variācijās, atkarībā no acumirkļa noskaņojuma. Gandrīz vai no galvas zinājām viens otra radu rakstus, tāpat kā kārtējās ar sarkano vai zilo zīmuli ik dienas vilktās ārsta piezīmes slimības lapās.

Mūsu valodas bija kļuvušas īsas un kodolīgas. Vienīgi gaŗajās nakts stundās, kad bezmiegā nemierīgi valstījāmies baltajās gultās, tās reizēm uzņēma mundru gaitu 'un nepārstāja līdz pat rītam.

Tajā vakarā ilgi klusējām un, sejas logam pievērsuši, raudzījāmies vakara debess košajā, sārtajā krāšņumā, kas pamazām pārvērtās violētā un zilā, līdz beidzot izdzisa tumšā pelēkumā. No ezera aiz drāšu žogiem cauri biezajām zālēm krastā pamazām izkāpa balta , bieza migla un apstājās nogāzes krūmājos. Cauri tai skanēja daudzbalsīgs varžu koncerts.

Siltais, vijīgais vasaras nakts gaiss cauri atvērtajam logam ieplūda istabā un sajaucās ar dienā slimnīcas dārzā lauzto bērzu rūgteno smaržu ,kuŗi tagad lēnām vīta lielajā krūzē uz galda.

Klusumu pārtrauca Donāts.

„Dīvains vakars un nakts. Ne gulēt vari, ne arī acis aizvērt. Laukā viss trīc neskaitāmās dziesmās, un liekas, ka pat bērzu zari lielajā krūzē vilktu kādu klusu melodiju . . . Bet tu guli te kā ceļmalā nomests pussatrupējis praula gabals . . . Pat laukā bez atļaujas nedrīksti iziet. Mājā šovakar būtu jau puspagastu apstaigājis, spaini alus izdzēris un pusbalsi dziesmās izdziedājis."

„Un rītā tu gulētu uzpampušu galvu un putainām lūpām kādā grāvmalē un nolādētu visu pasauli, ka neesi vakarā laicīgi gulēt gājis," viņu pārtrauca Pūls.

„Ko tu, ogļgrauzi, zini no mūsu līgo vakara un Jāņu nakts..." dusmīgs atcirta Donāts. „Tu eji no mājas uz māju, un visur esi gaidīts viesis. Katrā mājā tev liek ēst un dzert ,un jaunas meitenes tev kaŗas kaklā kā veldzi gaidošas puķes. Tu paņemi zem katras rokas vienu, ja vari, pat divas ,un tad dziedādams klejo no mājas uz māju, līdz nākošajā rītā, īso nakti nemanījis, pārsteigts raugies spožajā saules ripā, kas tevi žilbina, ka ne acis attaisīt nevari . . . Un ja naktī stiprais alus liek tev galvai no pleciem ripot un kājām zaķa likumus mest ,tad uz brīdi ielaidies Matušānu ezerā un aizpeldi līdz aukstajam avotam. Pēc tam esi atkal skaidru galvu un pilnā prātā, ka no Kalvānu kalna vari visas Jāņugunis saskaitīt. Zini, cik tālu no turienes var redzēt? — Četrdesmit septiņas ugunis vari visapkārt saskaitīt . . . četrdesmit septiņas un nevienu mazāk . . . "

Gaŗš klepus pārtrauca Donāta straujo stāstījumu. Pēdējās dienās tas viņu mocīja arvien biežāk un ilgāk, tāpat kā Nīlsu Larsenu.

„Un ja neesi slinks iet tos divdesmit kilometrus līdz Beičāniem, tad no turienes vari saskaitīt līdz simtam. Simts Jāņuguņu ,kas visas tevi aicina būt viesim. Ne vienu reizi vien esmu nodusmojies, ka šajā naktī vari tikai pāris desmit sētas izstaigāt."

Larsens bija piecēlies pussēdus un raudzījās uz Donāta gultas pusi.

„Donāt, ja reiz tiksim no šī sprosta laukā un būsim brīvi cilvēki, vai tad paņemsi mani līdz pie sevīm ,ka reiz varu to visu redzēt. Jāņu naktij pie jums vajaga būt brīnišķīgai."

„Brīnišķīga . . . Tāds vārds nevienā valodā nav atrodams, ar kuŗu šo nakti pie mums varētu pilnībā apzīmēt un aprakstīt. Tas ir jāredz un jāizjūt katram pašam, Nīls . . . Goda vārds, ja reiz tiksim brīvībā, tad jau nedēļu iepriekš jūgšu zirgu un atraušu tevi no taviem Jitlandes plikumiem uz Līcīšiem.

(Nobeigums sekos)

Kā pirmie līgo dziesmas šogad sāka skandināt Hamiltonas latviešu skolas audzēkņi — jau 13. jūnijā, skolas sarīkojumā, ludziņā „Papardes zieds". Uzņēmumā trīs no lielā līgotāju pulka — Dace Reimane, Inta Majoriņa un Egils Aģis. J. Liģera uzņ.

SENĀ JĀŅU DIENA

Senais latvietis svinēja Jāņu dienu ziedu mēneša 25. dienā. Tā bija gada otrā ceturkšņa diena — vasaras saulgriežu laiks.

Jāņu diena ir visliksmākie svētki visā gadskārtā. Daba sasniegusi vislielāko krāšņumu — pļavas un upju līči līgojas vienos ziedos, bet saule aizsniegusi augstāko stāvokli debesu lokā.

Vakara blāzmas un rīta ausmas sasniegušās. Nakts ir īsa; tikpat kā tās nav.

Īsa, īsa Jāņu nakts
Par visām naksniņām.
Te satumsa, te izausa
Pie Jānīša uguntiņas.

Mežos un norās dzied putni un atskan ganu stabules. Gani ir pirmie, kas ielīgo Jāņus.

Jāņu vakaram saimniece papilnam sasējusi sieru un izcepusi plāceņus, bet saimnieks darinājis alu.

Kad dienas darbi nodarīti, meitas steidzās uz upes malu, saplūca Jāņu zāles, pina vainakus gan no ziediem, gan ozola zariem un pārcilāja dziesmu pūru, lai pa godam varētu visus aplīgot. Pēdējo vainadziņu pina no 12 puķēm, meta ozolā un skaitīja, cik reizes neizdodas uzmest, tik ilgi viņas paliks meitās. Ja uzmeta pirmajā reizē, tā tai gadā precas.

Ozoliņa kroni pinu
Jāņu nakti līgojot,
Dievs dod man šoruden
Dabūt pašu ozoliņu.

Meitas vainagus sakāra pie gultām un logu stenderēm, sagrieza kalmes un izkaisīja pa grīdu. Puiši atveda no birzs kuplas meijas, kuŗas lika pie durvīm un istabā gultas galos. Sprauda arī aiz griestu sijām. Tā lielā saimes istaba bija vienos zaļumos. Arī klēts durvis appušķoja ar meijām un pārkaisīja grīdu ar kalmēm un bērzu lapām. Neaizmirsa arī vārtus appušķot, jo līgotāju mēles bija asas un dziesmu pūrs kupls.

Tad puiši sapļāva sēku zirgiem un tie palika stallī, jo Jāņu nakti pieguļā nejāja, tad lietuvēni zirgus jājot.

Saimnieks, atliecis muguru no smagajiem pavasaŗa darbiem, Jāņu vakarā apstaigāja laukus un pušķoja tos, iespraužot rudzos ozola zarus, lai būtu cieti graudi. Jo kuplākus zarus iesprauda, jo kuplāka labība padevās.

Jāņu vakarā lopus dzina jau laikus no ganībām mājās. Ganiņš lopus appušķojis gan ar ziedu, gan lapu vainadziņiem, lai govis vairāk dotu piena, nesa līdz sērmūkšļa zaru, ko iesprauda aiz laidara durvīm.

Pirmais tad nu ganiņš dabūja no saimnieces siera gabaliņu, par labo ganīšanu un lopiņu appušķošanu.

Kad lopi bija sadzīti laidarā un nokopti, govis izslauktas, tad aizcēla laidara vārtus un aizsēja ar sērmūkšļa mizām, tās raganas nevarot atsiet, tikt laidarā un slaukt govis.

Visus laidara celiņus nokaisīsīja ar nātrēm un dadžiem. Nātres un dadžus sakrāva arī krustām šķērsām pie laidara durvīm.

Skrien ragana krustu šķērsu
Manā sētā neieskrien:
Mana sēta dadžiem kalta,
Adatām jumti durti.

Kad visas malas ir appušķotas, saime sagērbās goda drānās. Paēd° vakariņas. Sāka jau mesties krēsla. Pie vārtiem klāt līgotāji ar ozolu un ziedu vainagiem, kā arī Jāņu zālēm un sākās aplīgošana:

Atcel vārtus, Jāņu māte,
Nu nes zāles Jāņu bērni,
Jāņu bērni nokusuši,
Jāņu zāles lasīdami.
Ja jau viņus negaidiet,
Tad ciešāki aizveriet.

Saime izgāja pretim un sākās aplīgošana, tad Jāņu tēvam uzlika ozola vainagu, bet Jāņu mātei zāļu. Atnācēji visus apmētāja Jāņu zālēm un apsveicinājās līgo dziesmām.

Un saimnieks, platu smaidu, ar zaru kannu rokā, apstaigāja līgo bērnus. Jāņu māte cienāja ar sieru un līgotāji dziedāja:

Kuŗa māte sieru deva,
Tai aug slaiki telēniņi;
Kuŗa sieru man nedeva,
Lai aug sīki sakrupuši.

Tad visi devās aplīgot druvas. Kāda labība kur auga, tādu dziesmu dziedāja. Bišu stropiem gaŗām ejot uzlika dāboliņa vainadziņus, lai arī bites varētu šai naksniņā līgot.

Aplīgojuši druvas un dārzus, līgotāji sanāca augstākā kalniņā, kur dedzināja mucu gaŗā kārts galā pildītu ar sveķainu malku. Un līgošana turpinājās līdz saules lēkšanai.

Kalnos un pakalnos pacēlās uguns sārti un atblāzmojās debess pamalē. No dziesmām trīcēja visa Dieva zemīte. Palaida vēl pa dancim, un ņiprākie puiši, apjozušies vībotnēm, lēca pāri ugunskuram.

Līgotāji gāja visu nakti pāri pļavām un norām, no viena ugunskura pie otra.

Visur sprēgāja Jāņu dziesmas, daudzinot Jāņu tēvu un Jāņu māti un aplīgojot arī netikušus ļaudis, bet dziesmu, kāda tā bija, ļaunā neņēma, jo tā bija Jāņu nakts.

Visur līgotājus laipni uzņēma un pacienāja gan ar alu, gan sieru un citu ko.

Gāja arī papardes ziedu meklēt. Teika stāsta, ka pazīstamās krūmu jeb melnās papardes Jāņu naktī ziedot, bet tikai tās, kas esot vairākus gadus no vietas augušas. Ziedu pumpurs vakarā izaugot un taisni pašā pusnaktī izplaukstot un ziedot. Kas šo ziedu varot uzmeklēt un noraut, topot ļoti laimīgs. Visas viņa vēlēšanās piepildoties. Uz zieda meklēšanu ierodoties dažādi gari, kas cilvēkam to negribot dot, tādēļ ar tiem nereti izceļoties sīva cīņa.

M. Krone

TĀ KĀDREIZ LĪGOJA LATVIJĀ

No K. Grāmatnieka atmiņu krājuma Dzintara krastā

KĀDS EPIZODS, TIEKOTIES AR KĀRLI ULMANI

Ir Līgo svētki Embūtē, kas uz vēsturiskā Joda dambja, senā pilskalna pakājē notiek jau daudzus gadus un ir kļuvuši par skaistu tradiciju. Plūst ļaudis no malu malām, meijām pušķotos pajūgos, lieliem siera rituļiem un alus mucām tajos. Katru reizi svētkus atklāt ierodas kāds valdības viesis. Šoreiz tas ir pats Kārlis Ulmanis. Visu acīs neviltots prieks — ļaužu saplūdums vēl lielāks. Zem vecā ozola kuplās lapotnes uzcelta baltu bērzu runātāju tribīne. Kad Ulmanis uz tās parādās, nošalc aplausi un apsveikuma saucieni. Tie pēkšņi norimst, kad prezidents sāk runāt. Apklust pat tālākie pakalni, kur jau iedegušās jāņugunis un savu riņķa ceļojumu uzsākusi lielā mālu aluskrūze. Visi sapulcējušies ap sirmo ozolu, visi nākuši klausīties, ko teiks Kārlis Ulmanis.

Svētku priekam cauri vijas arī kāda liela lauksaimnieku rūpe. Bekonam bija kritusies cena, pēc valdības ieteikuma zemnieki bija cūkas apkāvuši un apēduši paši, bet nu bekonam cenas atkal augšā, tikai cūku vairs nav. Ko nu teiks Ulmanis?

Prezidents smaida un ilgi veŗas zemniekos. „Ir labi, ja klausa," viņš beidzot saka, „bet kad klausa par daudz, tad vairs nav labi!"

Smejas arī zemnieki, un visiem kļūst tā kā vieglāk.

Sāk līnāt silts Jāņu lietus. Klausītāji uzceļ lietussargus. Lietus sāk arvien stiprāk čabināt ozola lapās, kur atrodas Ulmanis. Viņš runā un pārbrauka ar roku matus, kas kļuvuši slapji un līp pie pieres. Kāds līgotājs sniedz runātājam atvērtu lietussargu un norūpējies saka: „Prezidenta kungs, jūs galīgi samirksit, ņemiet šo!"

Ulmanis paņem lietussargu, laipni pateicas, pasmaida, tad to sakļauj un strauji nomet sev pie kājām. „Visiem nav lietussargu, arī es varu iztikt bez tā," viņš nu pavisam nopietni saka, un turpina runu.

Spontāni nošalc aplausi, un prezidents atkal smaida. Ar niekа žestu viņš pratis panākt lielu efektu.

Kad lietus pārstāj, Ulmanis dodas līgotāju barā. Viņam visapkārt līp klāt uniformēti un civīli kungi, kas izbraukuši no pilsētas skaistās automašīnās. Ulmanis speŗ platus un enerģiskus soļus pāri svētku laukumam, lai izvairītos no sekotāju bara. Viņam tagad gribas būt pie zemniekiem un tautas, kur smaidi un vārdi ir īsti un kas tagad zina, ka „pārāk daudz klausīt nav labi," kas ir patstāvīgi savās domās un spriedumos un katru valsts labvēlību atalgo ar sviedriem vaigā.

Ap bufeti laukuma malā, kur gaŗām aizvijas šaura upīte, kas vietām ir tik sekla, ka var kājām pārbrist, stāv bieza ļaužu siena. Ulmanim izdodas ienirt ļaužu barā un no saviem sekotājiem izvairīties. Tumsa ir tik liela un prezidenta tērps tik vienkāršs, ka viņam viegli iejukt līgotājos. Te nu prezidents ir brīvs un var ar vienu otru parunāties. Zemnieki nav uzbāzīgi, bet ja prezidents sagausina

(Nobeigums 8. lpp.)

Līgotāji Sidrabenē 20. jūnijā, pl. 8 v. varēs noskatīties uzvedumu „Līgo vakars latviešu sētā". Uz dekorāciju fona redzams dekor. O. Grebže ar uzveduma autori B. Senkēviču un rež. M. Bērziņu. J. Kreiļa foto

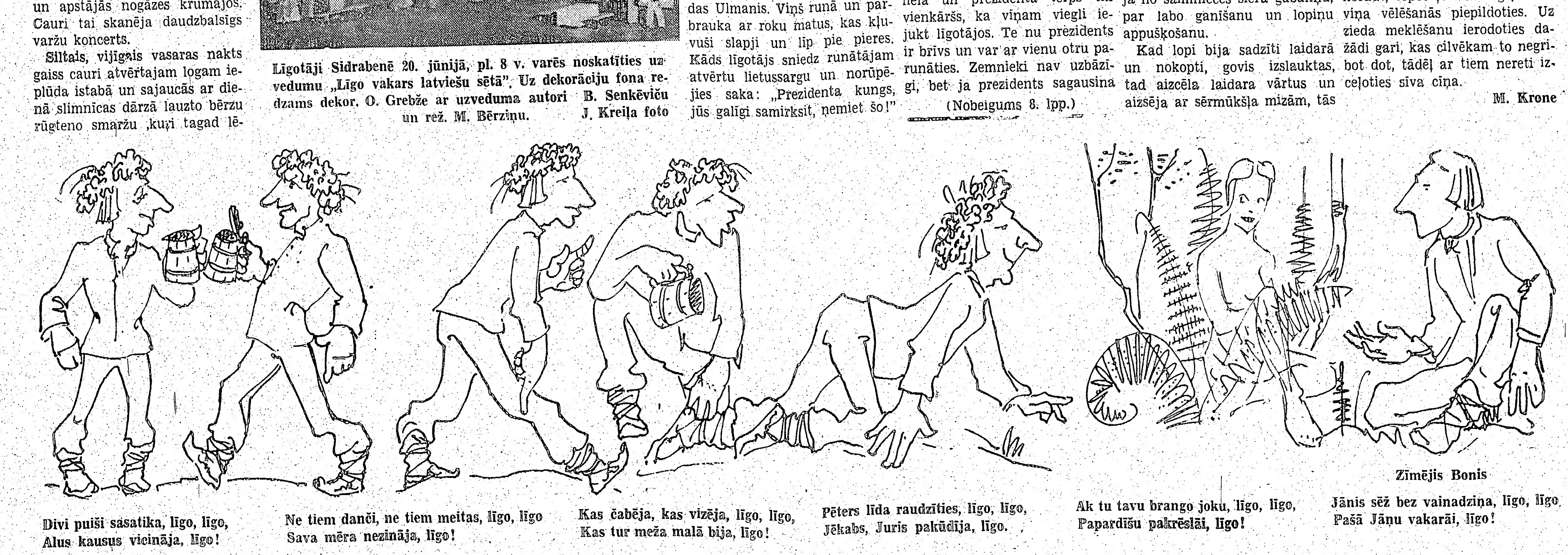

Zīmējis Bonis

Divi puiši sasatika, līgo, līgo, Alus kausus vicināja, līgo!

Ne tiem danči, ne tiem meitas, līgo, līgo Sava mēra nezināja, līgo!

Kas čabēja, kas vizēja, līgo, līgo, Kas tur meža malā bija, līgo!

Pēters līda raudzīties, līgo, līgo, Jēkabs, Juris pakūdīja, līgo.

Ak tu tavu brango joku, līgo, līgo, Papardīšu pakrēslāi, līgo!

Jānis sēž bez vainadziņa, līgo, līgo Pašā Jāņu vakarāi, līgo!

PA PURNA TIESU - M

Daugavas Vanagu apvienības Minesotā teātris 6. jūnijā uzstājās ar Anšlava Eglīša komēdijas Pa purna tiesu, jauniestudējumu. Šo komēdiju Eglītis sarakstījis vēl Latvijā un tā piedzīvojusi pirmizrādi 1943. g. Komēdijas iestudējumu Mineāpolē vadīja čellists un trimdā arī režisors Jānis Ādamsons, pie kam pats arī tēloja architektu studenta Brempeļa lomu.

Mineapolē mums ir kāds ... ducis vīru, kas vairāk vai ... zāk bijuši un ir režisori, tā ... Ādamsonam tā bija zināma ... da sacensība ar citām šīs s... nas izrādēm, un bez īpašiem ... klājības komplimentiem jās... ka vai nu Anšlavs to Bren... ir uzrakstījis Jāņa Ādams... kauliem kādas neizskaidr... mas sagadīšanās pēc, vai a... kas vieglāk izskaidrojam... Ādamsona režisora un akt... spējas draud iestumt ēnā ... mūzikālo mūzu. Bet lai n... vai tā, viņš bija īsti anšla... Brempelis!

Sakarā ar pūlēm, ko viņš ... veltījis iestudējumam, ... brangu tiesu prieka sagā... arī pārējo lomu tēlotāji. T... atraitne Bišera kundze — ... Bergmane, savu iekāri ... Brempeļa notēloja — miesi... ti dzimumīgā, bet prāta a... nos spilgti iezīmētā vērien... ka beigās zināmu vilšanos ... ja tas, ka lugas autors š... miesību un naudu bagātaj... raitnei, bez noteiktāk izt... motīvācijas liek nieka 5.00... dēļ atteikties no mērķa.

Brempeļa līgava Ildze — ... Ādamsone nevarēja lāgā ... ties savā lomā un tādēļ tā...

BALETA VAKARS MONTREĀLĀ

Sestdien, 13. jūnijā Snavdona baleta skolas vadītāja, bij. Liepājas operas balerīna Erna Pilupe bija rīkojusi pirmo patstāvīgo skolas audzēkņu baleta vakaru. Priekšnesumos piedalījās arī 5 latviešu meitenes: Rita un Austra Brāzmas, Ieva Rakavska, Ērika Ķēniņa un Ingrida Garīnela. Pārējās bija dažādu tautību, kopskaitā ap 15. Baleta vakars bija vidēji apmeklēts, kaut gan tas bija pelnījis lielāku atsaucību, jo dažas audzēknes rādīja jau atzīstamu veiklību.

Savu baleta studiju Erna Pilupe noorganizēja pirms 3 gadiem. Rudenī audzēkņu skaits bij ap 40, bet tuvojoties pavasarim, tas nedaudz sarucis.

Ernai Pilupei ir sava baleta studija arī Dīpriverā, kuŗā mācās ap 70 audzēkņu, un Hatsonā apmēram 60 audzēkņu. Kā izsakās pati baleta skolotāja, Dīpriverā un Hatsonā ievērojamu atsaucību studijas noorganizēšanā snieguši paši vietējie iedzīvotāji.

Latviešu daiļamatni... reprezentēsies Stratf...

Stratfordas Šekspīra fes... laikā festivāla plašajā hal... nadas daiļamatnieku ģild... nacionālu lietišķās māksl... stādi visas Kanadas m... Izstādi atklās 29. jūnijā ... ilgs līdz 9. septembrim.

Izstādē ģilde aicinājusi ... līties tikai īpaši izraudzītu ... amatniekus, kas katrs var... sūtīt žūrijas komisijai 2 ... Pavisam atsaukušies 200 ... ar 470 darbiem, no kuŗiem ... ja paturējusi 163 darbus. ... šiem „izredzētajiem" repr... sies arī latvieši — māk... Hugo Mercs iesūtījis 2 ... kas abi būs redzami skatē; ... putna veidā un abs... formas trauks. Daiļam... Al. Dzērvīte iesūtījusi vie... bu — austu celiņu, kas ... redzams skatē.

Šāda plaša izstāde, kas ... notiks pirmo reizi, atk... ik pēc 2 gadiem.

LATVIEŠU MEITENES PANĀKUMI

Aida Hincenberga, kas savas skatuves gaitas pirms dažiem gadiem sekmīgi sāka Otto Krolla teātra studijā Čikāgā, turpinājusi mācīties labākajā teātŗa skolā Čikāgā — „Goodman". Pagājušajā sezonā viņa skolas iestudējumos tēloja vairākās lugās lielākas lomas un par viņas spējām amerikāņu laikraksti deva atzinīgas atsauksmes. Šovasar viņu angažējis „Tenthouse Tēatre Tower Ranch", Viskonsinā. Nākošajā sezonā viņa atkal uzstāsies Gudmana teātrī Čikāgā. -ro.

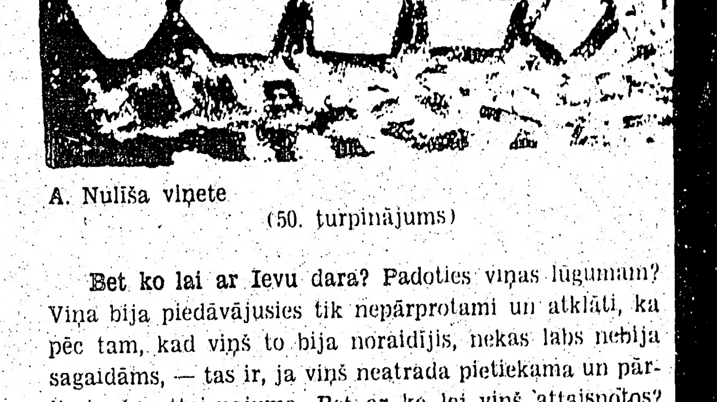

A. Nulīša viņete

(50. turpinājums)

Bet ko lai ar Ievu dara? Padoties viņas lūgumam? Viņa bija piedāvājusies tik nepārprotami un atklāti, ka pēc tam, kad viņš to bija noraidījis, nekas labs nebija sagaidāms, — tas ir, ja viņš neatrada pietiekama un pārliecinoša attaisnojuma. Bet ar ko lai viņš 'attaisnotos? Ar slimību? Ar nespēju? Jo patiesībai taču Ieva tikpat neticēs — ka viņam bija, gluži vienkārši — bailes. Bailes ne no sievietes, bet bailes pašam no sevis. Bailes no tā, ka, sievieti iegūdams, viņš kļūs tās vergs. Ka viņam nebūs spēka no tās garīgi un fiziski atraisīties un ka viņš pēc tās tieksies vēl un vēl. Viņš nāca jau tajos gados, **kad citiem viņa vecuma biedriem** dēli sāka meiteņu bizes raustīt, bet viņš līdz šim sevi bija saglabājis nevainīgu — ne aiz principa, bet aiz bailēm.

Nesagaidījusi Pēteŗa atbildi, Ieva turpināja:

„Bet nedomā, ka tā tas paliks! Lai kas, bet viņa tevi nedabūs — un tu viņu arī ne! Ja ir kāds cilvēks, kam es gribu, lai tam sāp, tad tā ir viņa. Un viņai sāpēs, to tu man vari ticēt! Sāpēs tāpat kā tagad man sāp, un tad viņa varēs pārdomāt ,ko tas nozīmē, atņemt nabagam viņa vienīgo. **Tad viņa varēs!"**

Viņa paķēra pa otram lāgam cimdus un rokas somiņu, un metās uz durvju pusi, bet Pūpols šoreiz bija ātrāks. Viņš aizsteidzās viņai gaŗām un aizsprostoja izeju.

„Lūdzu, Ieva . . . " viņš pārbijies satvēra tās roku, „ko Ieva grib darīt? Ja es Ievu esmu sāpinājis, tad es lūdzu, lai Ieva man piedod, bet lai Ieva man apsola, ka nedarīs nekādu aplamību."

Ziemeles domu gājienā tas bija pēdējais trūkstošais pierādījums — ja tāda vēl vajadzēja.

„Nē," viņa dzedri iesmējās, un Pēteris nodrebēja — pāreja no kaislīgās naida izpausmes aukstajā vienaldzībā bija pārāk pēkšņa, „nē, nu vairs nekādu aplamību. Nekādu."

Viņa pastūma Pēteri sāņus un izgāja pa durvīm stipra un droša.

Jānis grieza savu Līzi, līgo, līgo,
Līze cieši skāva Janci, līgo!

ŅU DIENA

raganas nevarot atsiet, tikt laidarā un slaukt govis.

Visus laidara celiņus nokaisīja ar nātrēm un dadžiem. Nātres un dadžus sakrāva arī krustām šķērsām pie laidara durvīm.

Skrien ragana krustu šķērsu
Manā sētā neieskrien:
Manā sēta dadžiem kalta,
Adatām jumti durti.

Kad visas malas ir appušķotas, saime sagērbās goda drānās. Paēda vakariņas. Sāka jau mesties krēsla. Pie vārtiem klāt līgotāji ar ozolu un ziedu vainagiem, kā arī Jāņu zālēm un sākās aplīgošana:

Atcel vārtus, Jāņu māte,
Nu nes zāles Jāņu bērni,
Jāņu bērni nokusuši,
Jāņu zāles lasīdami.
Ja jau viņus negaidiet,
Tad ciešāki aizveriet.

Saime izgāja pretim un sākās aplīgošana, tad Jāņu tēvam uzlika ozola vainagu, bet Jāņu mātei zāļu. Atnācēji visus apmētāja Jāņu zālēm un apsveicinājās līgo dziesmām.

Un saimnieks, platu smaidu, ar zaru kannu rokā, apstaigāja līgo bērnus. Jāņu māte cienāja ar sieru un līgotāji dziedāja:

Kura māte sieru deva,
Tai aug slaiki telēniņi;
Kura sieru man nedeva,
Lai aug sīki sakrupuši.

Tad visi devās aplīgot druvas. Kāda labība kur auga, tādu dziesmu dziedāja. Bišu stropiem garām ejot uzlika dāboliņa vainadziņus, lai arī bites varētu šai naksniņā līgot.

Aplīgojuši druvas un dārzus, līgotāji sanāca augstākā kalniņā, kur dedzināja mucu garā kārts galā pildītu ar svekainu malku. Un līgošana turpinājās līdz saules lēkšanai.

Kalnos un pakalnos pacēlās uguns sārti un atblāzmojās debess pamalē. No dziesmām trīcēja visa Dieva zemīte. Palaida vēl pa dancim, un ņiprākie puiši, apjozušies vībotnēm, lēca pāri ugunskuram.

Līgotāji gāja visu nakti pāri pļavām un norām, no viena ugunskura pie otra.

Visur sprēgāja Jāņu dziesmas, daudzinot Jāņu tēvu un Jāņu māti un aplīgojot arī netikušus ļaudis, bet dziesmu, kāda tā bija, ļaunā neņēma, jo tā bija Jāņu nakts.

Visur līgotājus laipni uzņēma un pacienāja gan ar alu, gan sieru un citu ko.

Gāja arī papardes ziedu meklēt. Teika stāsta, ka pazīstamās krūmu jeb melnās papardes Jāņu naktī ziedot, bet tikai tās, kas esot vairākus gadus no vietas augušas. Ziedu pumpurs vakarā izaugot un taisni pašā pusnaktī izplaukstot un ziedot. Kas šo ziedu varot uzmeklēt un noraut, topot ļoti laimīgs. Visas viņa vēlēšanās piepildoties. Uz zieda meklēšanu ierodoties dažādi gari, kas cilvēkam to negribot dot, tādēļ ar tiem nereti izceļoties sīva cīņa.

M. Krone

Zīmējis Bonis

Jānis sēž bez vainadziņa, līgo, līgo,
Pašā Jāņu vakarāi, līgo!

PA PURNA TIESU — MINEĀPOLĒ

Daugavas Vanagu apvienības Minesotā teātris 6. jūnijā uzstājās ar Anšlava Eglīša komēdijas Pa purna tiesu, jauniestudējumu. Šo komēdiju Eglītis sarakstījis vēl Latvijā un tā piedzīvojusi pirmizrādi 1943. g. Komēdijas iestudējumu Mineāpolē vadīja čellists un trimdā arī režisors Jānis Ādamsons, pie kam pats arī tēloja architektūras studenta Brempeļa lomu.

Mineāpolē mums ir kāds pusducis vīru, kas vairāk vai mazāk bijuši un ir režisori, tā kā Ādamsonam tā bija zināma veida sacensība ar citām šīs sezonas izrādēm, un bez īpašiem pieklājības komplimentiem jāsaka, ka vai nu Anšlavs to Brempeli ir uzrakstījis Jāņa Ādamsona kauliem kādas neizskaidrojamas sagadīšanās pēc, vai arī — kas vieglāk izskaidrojams — Ādamsona režisora un aktieŗa spējas draud iestumt ēnā viņa mūzikālo mūzu. Bet lai nu šā vai tā, viņš bija īsti anšlavisks Brempelis!

Sakarā ar pūlēm, ko viņš bija veltījis iestudējumam, savu brangu tiesu prieka sagādāja arī pārējo lomu tēlotāji. Turīgā atraitne Bišera kundze — Ieva Bergmane, savu iekāri pēc Brempeļa notēloja — miesīgi ļoti dzimumīgā, bet prāta aprēķinos spilgti iezīmētā vērienā, tā ka beigās zināmu vilšanos radīja tas, ka lugas autors šai, ar miesību un naudu bagātajai atraitnei, bez noteiktāk izteiktas motivācijas liek nieka 5.000 latu dēļ atteikties no mērķa.

Brempeļa līgava Ildze — Elza Ādamsone nevarēja lāgā iejusties savā lomā un tādēļ tās notēlotais naīvums īsti nepārliecināja. Toties viņas „māsa" ģimnaziste Mare — Melita Lazdiņa bija savā lomā labi „ieaugusi", tāpat kā ģimnazists Robčiks, ko tēloja Paulis Skurupijs. Jaunu meiteņu kārā vecpuiša Nuržas lomu tēloja Mineapoles latviešu vecākais režisors un Kn. Lesiņa — Jankas Mūzikantā drāmatizētājs — Andris Valdmanis. Savādā kārtā, pēc ļoti labas spēles pirmajā cēlienā, Valdmanis savu lomu komēdijas tālākā norisē pārkarikēja, īpaši tas sakāms par otrā cēlienā dziedāto „āriju", un tā, varbūt labu gribēdams, to nepanāca.

Labus tēlojumus veica notāra Vilkāja kundze — Leontīne Raestas, Svimpuļa kundze — Natālija Videniece, Annete — Inese Ādamsone, žokejs Dženža — Arvīds Eglītis, staļļa puisis — Jānis Zvaners, bet mazliet vairāk niansētu tēlojumu gribējās sagaidīt no spējīgā Imanta Stūrnieka, kas tēloja kautro un godīgo Vilkājas sekretāru — Andreju Knāviņu, tāpat arī domas varēja mazliet dalīties par notāra Vilkājas spēli, ko veica Jānis Melbārdis. Kopsummā: viens no labākajiem Mineapoles teātra entuziastu veikumiem 1958./59. gada sezonā, tikai apmeklēts varēja būt labāk, bet ko tu darīsi, ja temperātūra ir virs 90 gradu F un makšķerēšana iet vaļā!? Cerēsim, ka „Pa purna tiesu" apmeklēs arī citas latviešu kolonijas, jo būtu žēl veltīto pūļu tikai vienai izrādei Mineapolē. V. Pelēcis.

BALETA VAKARS MONTREĀLĀ

Sestdien, 13. jūnijā Snavdona baleta skolas vadītāja, bij. Liepājas operas balerīna Erna Pīlupe bija rīkojusi pirmo patstāvīgo skolas audzēkņu baleta vakaru. Priekšnesumos piedalījās arī 5 latviešu meitenes: Rita un Austra Brāzmas, Ieva Rakavska, Ērika Ķēniņa un Ingrida Garinela. Pārējās bija dažādu tautību, kopskaitā ap 15. Baleta vakars bija vidēji apmeklēts, kaut gan tas bija pelnījis lielāku atsaucību, jo dažas audzēknes rādīja jau atzīstamu veiklību.

Savu baleta studiju Erna Pīlupe noorganizēja pirms 3 gadiem. Rudenī audzēkņu skaits bij ap 40, bet tuvojoties pavasarim, tas nedaudz sarucis.

Ernai Pīlupei ir sava baleta studija arī Dīpriverā, kurā mācās ap 70 audzēkņu, un Hatsonā apmēram 60 audzēkņu. Kā izsakās pati baleta skolotāja, Dīpriverā un Hatsonā ievērojamu atsaucību studijas noorganizēšanā snieguši paši vietējie iedzīvotāji.

LATVIEŠU MEITENES PANĀKUMI

Aida Hincenberga, kas savas skatuves gaitas pirms dažiem gadiem sekmīgi sāka Otto Krolla teātra studijā Čikāgā, turpinājusi mācīties labākajā teātŗa skolā Čikāgā — „Goodman". Pagājušajā sezonā viņa skolas iestudējumos tēloja vairākās lugās lielākas lomas un par viņas spējām amerikāņu laikraksti deva atzinīgas atsauksmes. Šovasar viņu angažējis „Tenihouse Tnatre Tower Ranch", Viskonsinā. Nākošajā sezonā viņa atkal uzstāsies Gudmana teātrī Čikāgā. -ro.

Latviešu daiļamatnieki reprezentēsies Stratfordā

Stratfordas Šekspīra festivāla laikā festivāla plašajā hallē Kanadas daiļamatnieku ģilde rīko nacionālu lietišķās mākslas izstādi visas Kanadas mērogā. Izstādi atklās 29. jūnijā un tā ilgs līdz 9. septembrim.

Izstādē ģilde aicinājusi piedalīties tikai īpaši izraudzītus daiļamatniekus, kas katrs varēja iesūtīt žūrijas komisijai 2 darbus. Pavisam atsaukušies 200 autori ar 470 darbiem, no kuriem žūrija paturējusi 163 darbus. Starp šiem „izredzētajiem" reprezentēsies arī latvieši — mākslinieks Hugo Mercs iesūtījis 2 darbus, kas abi būs redzami skatē; trauks putna veidā un abstraktas formas trauks. Daiļamatniece Al. Dzērvīte iesūtījusi vienu darbu — austu celiņu, kas arī būs redzams skatē.

Šāda plaša izstāde, kas šogad notiks pirmo reizi, atkārtosies ik pēc 2 gadiem.

Eduards Freimanis

NEDZIESTOŠĀ JĀŅUGUNS

Mūsu jāņuguns deg —
Naktīs, kad paparžu ziedos
Gaismu mums aizsaule iedez.
Uguns prieku mums atdos,
Kaut tās mīļotās liesmas,
Svešie meži un apvāršņi aizsedz.

Mūsu jāņuguns deg —
Lēnām kā zemdegas daigas.
Klajumos pusnaktīs žvīgo
Senie smiekli un klaigas . . .
Mūsu mirušie debešos līgo.

Mūsu jāņuguns deg —
Dzīva pār laiku un tāli
Mirgo kā zeltainas kāres . . .
Nāk — un ziedošu zāli
Liesmu naktīs mums atnes
Senie draugi no mīļotās āres.

O Pagājuša nedēļā Anglijā iesākās slavenais Glaindeburnes mūzikas festivāls ar Richarda Štrausa operas „Der Rosenkavalier" izrādi.

O Šinīs dienās nodibināts Nacionālā Festivāla orķestris Stratfordā (Ontario) 20 mūziķu sastāvā. Jaunais orķestris debitēs jau šinī vasarā ar „Orfeju Pazemē."

O Šīgada Vīnes mūzikas festivāls pulcināja māksliniekus un klausītājus no visas Eiropas. Sevišķu ievērību guva Vernera Egka oratorijas un Vīnes valsts operas izrādes slavenā diriģenta Herberta fon Karajana vadībā.
A. K.

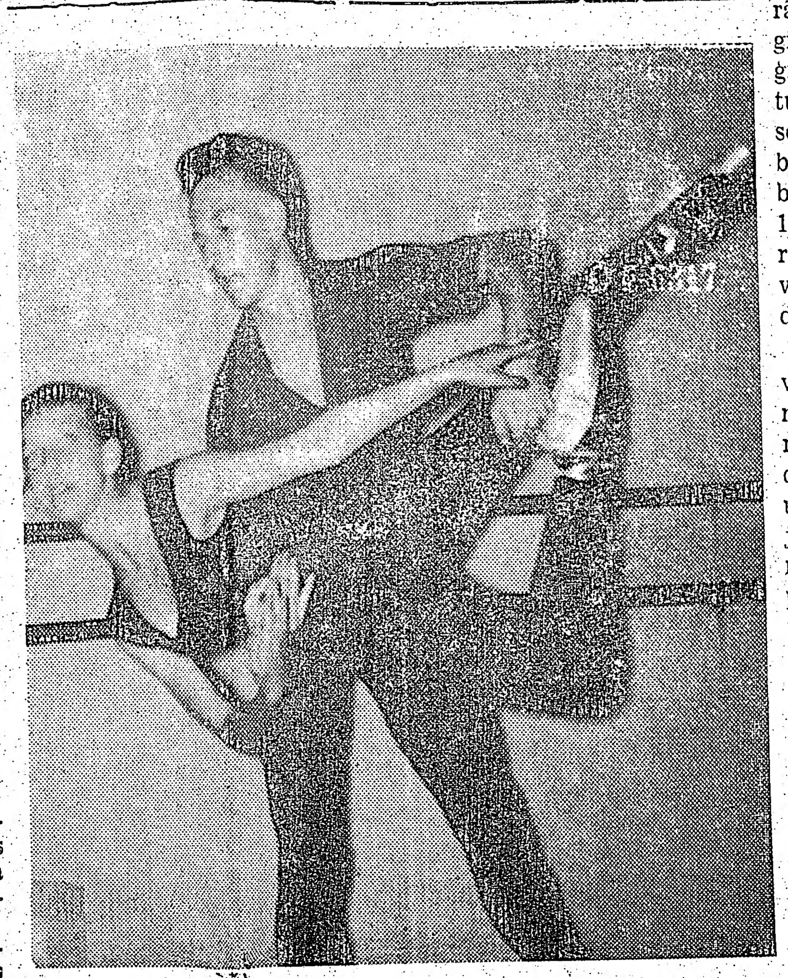

Veras Keišas astotais gadskārtējais baleta audzēkņu vakars notiek sestdien, 20. jūnijā, plkst. 7.30 vakarā, Cosburn Junior High School auditorijā (Cosburn Ave. un Durant St., vienu bloku W. no Coxwell Ave.). Attēlā viena no vecākām audzēknēm Dace Priedīte divdejā ar savu partneri Reini Kupu. Programmā šogad uzņemta pazīstamā Grand pas de deux divdeja no baleta Don Kichots; to dejos skolas vecākā audzēkne Daira Sproģe, kas baletu mācās jau astoto gadu. Programmā uzņemtas 20 dejas, Klavierpavadījumus veiks pianiste Vera Leinvēbere. — š.

Prof. E. Blese

TECHNIKA IZNĪCINA INDIVIDUĀLITĀTI

III

Tautas normālos dzīves posmos vispārējā tautas sabiedriskā un kultūrālā dzīve dod daudz ierosinājumu piešķirt vērību nacionālajai tautas gara kultūrai, piesavināties šai nozarē jau sasniegto un atzīto un censties pētīt tālāk. Mūsu tauta ,kas tagad izkaisīta pa visu pasauli, atrodas šai ziņā visai grūtā stāvoklī. Pat dzimtenē, kur it kā par nacionālajai kultūrai veltīto uzmanību tik daudz dzird runājam, īstenībā, izņemot prof. J. Endzelīna tuvākajos gados pēc kaŗa beigām iespiestos plašos valodnieciskos rakstus, nekādi sevišķi ievērojami darbi vai materiālu krājumi tautas gara kultūras pētīšanas laukā parādījušies nav. Nēteiksim, ka šai ziņā dzimtenē gluži nekas nebūtu darīts: klajā laisti ir trīs sējumi tautas dziesmu izlase, vidēji biezs sējums sakāmvārdu un parunu, kā arī krājums pasaku. Bez tam bez J. Endzelīna rakstiem vēl lielāks daudzums valodniecisku rakstu, kam dažāda nozīme un vērtība, raksti par latviešu padomju literātūras vēsturi u. c. Sevišķi daudz rakstu, it īpaši tiešās gara kultūras šaurākā nozarē, jau nedrīkstam mūsu dzimtenē arī gaidīt, jo tautas gara objektīva pētīšana loģiski un neizbēgami ved pie tautas individuālitātes, tās īpatnējā patstāvīgā un nacionālā gara un beidzot pat politiskas neatkarības atzīšanas, un šāda tautas individuālitātes koncepcija tagad dzimtenē nav iespējama. Ņekādā ziņā tāda koncepcija neiekļaujas nedz sociālistiskajā ģenerāllinijā, nedz arī sociālisma jauncelsmes darbā.

Daudz vairāk tad jau pa šiem gadiem šai ziņā veikts trimdā, kur iznākuši lieli kapitāldarbi kā Latviešu tautas dziesmas 12 sējumos (prof. Dr. A. Švābes, prof. Dr. K. Srauberga un E. Hauzenbergas - Šturmas redakcijā) ar lielu daudzumu folkloristisku rakstu par atsevišķiem tautas dziesmu jautājumiem, tāpat prof. Strauberga rediģētās Latviešu tautas mīklas, sakāmvārdi un parunas; iznākuši atsevišķi pasaku sējumi, iznācis zināms daudzums rakstu dažādās valodās par latviešu valodu, iznākušas un pie tam atkal dažādās valodās — latviešu literātūras vēstures, iznākuši zīmīgi raksti par latviešu arc. aioloģiju (prof. Ed. Šturma), tiem tuvi prof. A. Spekkes raksti par seno baltu dzintara tirdzniecību, monumentālā prof. A. Švābes Latvijas vēsture 1800 — 1914. un daudz citu latviešu gara kultūrai veltītu objektīvu un vispusīgu rakstu dažādos trimdas publicējumos.

Bet nekavēsimies pašlaik sevišķi pie jautājuma par to, kas mūsu folkloras un vispārīgi gara kultūras pētīšanas laukā beidzamajos gados darīts dzimtenē un trimdā: mūs vairāk interesē jautājums, kādā stāvoklī nokļūs mūsu gara kultūras vispārīgais pētīšanas un saglabāšanas stāvoklis trimdā ne visai tālā nākotnē.

Brīvajā pasaulē nav nedz latviešu universitātes, nedz arī kādu latviešu gara zinātņu kursu, ja neskaita dažus — un pie tam, cik var spriest, arī ne visai sekmīgus mēģinājumus šai virzienā Zviedrijā. Šķiet, ka nav sajūtama arī nekāda praktiska vajadzība latviešu gara kultūras kaut cik nopietnākai un dziļākai pazīšanai, jo ne latviešu valodu, nedz arī latviešu literātūru neviens latvietis plašākā mērogā nekur mācīt nevar (ja neskaita mūsu latviešu sestdienas resp. svētdienas skolas), un ar to maizi pelnīt nav nekur nekādas izredzes. Un tomēr, jau no nacionālā viedokļa vien mums kā latviešiem ir nepieciešami cilvēki, kas [illegible] lietām interesētos, kā jau augstāk uz to aizrādījām.

Te ir lietderīgi aizrādīt uz tiem **vispārcilvēciskajiem** motīviem, kāpēc mūsu tik materiālajā un tik materiālistiski ievirzītajā laikmetā tomēr ir visai vēlami un pat nepieciešami cilvēki, kas nodotos darbībai tīro gara un kultūras zinātņu laukā. Nupat, 17. V, dzirdēju Štutgartes radiofonā atreferējumu par klasisko filologu kongresa atzinumiem Štutgartē, kurā ievērojami klasiskās kultūras un klasisko valodu pazinēji izsaka domas, ka par velti plašākās mūsu dienu intelliģences aprindās novērojama antipatija un mazcieņas pilna nostāja pret klasiskajām valodām un klasisās kultūras studijām vispārīgi. Plašākās intelliģences aprindas nesaprotot, ka tā gara darbība, kas saistās ar klasisko valodu un klasiskās kultūras tradicijām, tās atziņas, kādas tajā varam smelties, arī mūsu masu un visu pārmasošanas (Vermassung) laikmetā tomēr stipri vien var palīdzēt apzinīgam cilvēkam saglabāt savu cilvēcisko pašcieņu, sava gara patstāvību, savu garīgo un vienkārši vispārcilvēcisko individuālitāti. — Uz to pašu, varbūt ne tik konsekventi balstīdamies uz klasisko filoloģiju, savās runās vairākkārt aizstāvējis arī tagadējais Vācijas valstsprezidents — doktors un profesors Teodors Heuss.

Arī citi vācu gara zinātnieki savās lekcijās un apcerējumos pašā beidzamajā laikā jo nopietni aizrāda, ka garīgi pilnvērtīgam cilvēkam nepieciešams turēties pretī pārmasošanai, nonivelēšanai, saglabāt kritiskas cilvēcības un cilvēciskuma pašapziņas pilnu nostāju pret pārmērīgajiem modernās technikas sasniegumiem, neļaut sev pārāk ar tiem aizrauties, neklūt par modernās technikas un visa modernā technokratijas laikmeta garīgu vergu, kas vairs nezina neko citu, kā tikai steigu, kustības ātrumu un technikas sasniegumus: pēdējie gan dzīvi dara interesantu, vieglāku un patīkamu, bet toties arī seklāku, paviršāku un nesniedz cilvēkam vairs nekādas dziļākas garīgas vērtības.

HARIJS PLŪCIS STOKHOLMĀ

Baletmeistars Harijs Plūcis šinī vasarā dosies uz Stokholmu, kur saistīts par paidagogu vasaras kursos. Šo iespēju izgādājis baletmeistars Alberts Kozlovskis, kas jau vairākus gadus no vietas darbojas par paidagogu Stokholmas Karaliskajā operā.

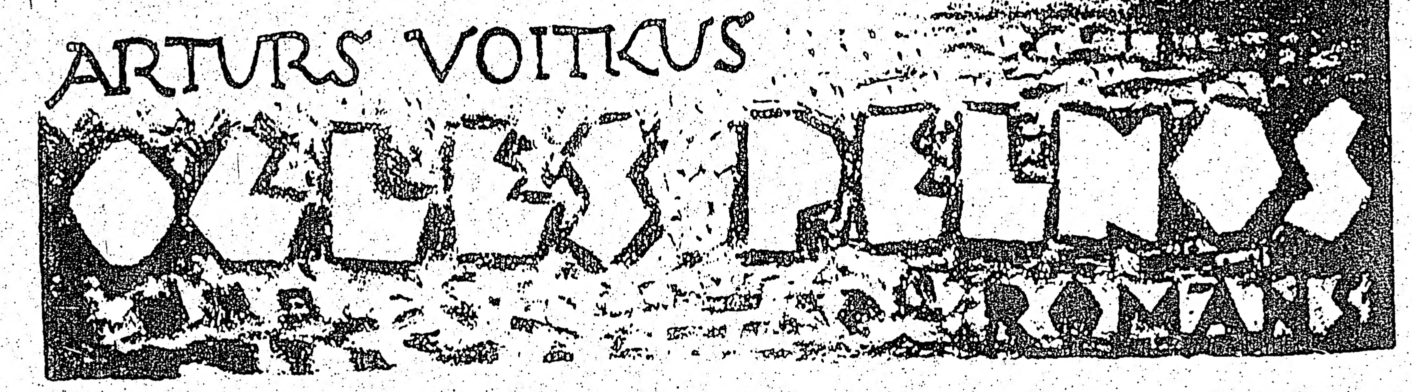

A. Nulīša viņete

(50. turpinājums)

Bet ko lai ar Ievu dara? Padoties viņas lūgumam? Viņa bija piedāvājusies tik nepārprotami un atklāti, ka pēc tam, kad viņš to bija noraidījis, nekas labs nebija sagaidāms, — tas ir, ja viņš neatrada pietiekama un pārliecinoša attaisnojuma. Bet ar ko lai viņš attaisnotos? Ar slimību? Ar nespēju? Jo patiesībai taču Ieva tikpat neticēs — ka viņam bija, gluži vienkārši — bailes. Bailes ne no sievietes, bet bailes pašam no sevis. Bailes no tā, ka, sievieti iegūdams, viņš kļūs tās vergs. Ka viņam nebūs spēka no tās garīgi un fiziski atraisīties un ka viņš pēc tās tieksies vēl un vēl. Viņš nāca jau tajos gados, **kad citiem viņa vecuma biedriem dēli sāka meiteņu bi**zes raustīt, bet viņš līdz šim sevi bija saglabājis nevainīgu — ne aiz principa, bet aiz bailēm.

Nesagaidījusi Pēteŗa atbildi, Ieva turpināja:

„Bet nedomā, ka tā tas paliks! Lai kas, bet viņa tevi nedabūs — un tu viņu arī ne! Ja ir kāds cilvēks, kam es gribu, lai tam sāp, tad tā ir viņa. Un viņai sāpēs, to tu man vari ticēt! Sāpēs tāpat kā tagad man sāp, un tad viņa varēs pārdomāt ,ko tas nozīmē, atņemt nabagam viņa vienīgo. **Tad viņa varēs!"**

Viņa paķēra pa otram lāgam cimdus un rokas somiņu, un metās uz durvju pusi, bet Pūpols šoreiz bija ātrāks. Viņš aizsteidzās viņai garām un aizsprostoja izeju.

„Lūdzu, Ieva . . . " viņš pārbijies satvēra tās roku, „ko Ieva grib darīt? Ja es Ievu esmu sāpinājis, tad es lūdzu, lai Ieva man piedod, bet lai Ieva man apsola, ka nedarīs nekādu aplamību."

Ziemeles domu gājienā tas bija pēdējais trūkstošais pierādījums — ja tāda vēl vajadzēja.

„Nē," viņa dzedri iesmējās, un Pēteris nodrebēja — pāreja no kaislīgās naida izpausmes aukstajā vienaldzībā bija pārāk pēkšņa, „nē, nu vairs nekādu aplamību. Nekādu."

Viņa pastūma Pēteri sāņus un izgāja pa durvīm stipra un droša.

Pēteris palika salauzts, nevarīgs un domīgs. Viņš brīdi noskatījās aizvērtajās durvīs, aiz kuŗām dzirdēja izskanam Ievas soļus ,tad atgriezās pie galda un aizsmēķēja cigareti. Bija grūti noturēt šķiltavu ,jo roka nelabi trīcēja.

19.

Māja, kuŗā Ieva bija noīrējusi sev istabu, atradās Kvīnbejas nomalē. Pirms pāris gadiem te vēl bija zaļojusi pļava ,lapojuši krūmi un reti koki un ganījušās govis, bet tad nāca cilvēki, traktori un mašīnas, un neilgā laikā cita blakus citai šeit pacēlās sarkanu ķieģeļu ģimenes mājiņas, ar zaļu mauriņu priekšā, nelielu pagalmiņu aizmugurē un zarotu televīzijas antennu uz jumta. Vasarā pēc sešiem vakarā, kad vīri pārbrauca no darba, rūca zāļu pļāvēji un kreklos izmetušies saimnieki tiem staigāja pakaļ, klusībā salīdzinādami savā mauriņa gludumu un biezumu ar kaimiņa sasniegumu. Pa dienu te daudz cilvēku neredzēja ,tikai bērni rotaļājās uz ielas, un mātes laiku pa laikam izbāza galvas pa logu vai durvju spraugu, lai pārliecinātos, ka viņu auklējums vēl saredzams. Bet arī tad, ja bērna neredzēja, neviens neuztraucās — mazais, droši vien, bija pie kaimiņu bērniem. Un pat ja tur viņa nebija, arī tad uztraukums bija lieks — vēl taču palika policija. Policija mazos vienmēr pievāca — vai nu pati, vai arī pieņēma tad, ja kāda māte iedomājās pārbaudīt ,kāpēc viņas mājas priekšā bērnu kņada kļuvusi nepanesami skaļa, un pie tam ievēroja, ka barā ieklīdis kāds svešs, par kuŗu neviens nekā nezināja, un kuŗš arī par sevi vairāk nekā nezināja kā vien, ka viņu sauc vai nu par Bilu, Džonu vai Džimu. Tādu no bara atšķira, piezvanīja policijai un nodeva tās rīcībā. Policijas stacijā šādiem gadījumiem mazo nodarbināšanai glabājās rotaļlietas un saldumi, jo nekad nevarēja zināt, pēc cik ilga laika mātes attapsies, ka viņu mīlulītis kļuvis patstāvīgs.

Pirmdienā visās mājās mazgāja veļu, un tad pagalmos uz īpašām veļas stieplēm uzplauka krāšņi krāsu laukumi. Piektdienās ikviens brauca iepirkt pārtiku; smagi piekrautās papes kārbas vīri stenēdami nesa no automobiļiem istabās, un mauriņu laistīšana šais vakaros sākās pāris stundu vēlāk.

Sestdienās priekšpusdienās katrs mazgāja auto, bet svētdienās gāja uz baznīcu — vispirms bērni, tīrās, svaigās drēbēs, zēni gludi sasukātiem matiem, meitenes sacirtotas un uzpostas, un visi svinīgi un mazām grāmatiņām padusēs. Bieži kāds no tēviem salasīja savā automobilī lielāku baru kaimiņu bērnu un aizveda tos vienā rāvienā. Tad ielā uz nepilnu stundu iestājās klusums. Īsi pirms vienpadsmitiem vīri un sievas sēdās automobiļos un devās paši uz dievkalpojumu.

Te cits citu pazina un sauca priekšvārdā, un ja nebija cita ko runāt, tad vismaz uzsauca hallo! vai apvaicājās, kā klājas — kaut arī atbildi negaidīja.

Kaimiņi zināja, ka Brauna kundze izīrējusi istabu kādai dāmai no Džeksontaunas. Kaut arī šajā rajonā bija tikai vienģimeņu mājas un ar telpu izīrēšanu nodarboties nebija atļauts, neviens par Brauna kundzes rīcību nekā neteica; Brauns pats bija miris pirms nepilna gada. Viņš bija bijis mierīgs, patīkams un izpalīdzīgs kaimiņš. Tā kā Brauna kundzei nebija viegli kārtot visus mājas uzturēšanas izdevumus un tā kā īrniece bija vientuļa, klusa dāma, neviens neprotestēja, un tā Ieva šeit drīz vien bija iedzīvojusies kā savās mājās. Viņa bija Brauna kundzei izstāstījusi, ka vīrs sācis tīties ar kādu citu, ka viņa māju tāpēc atstājusi un ievadījusi šķiršanās prāvu. Naudas viņai netrūka, un tas Brauna kundzei bija galvenais. Kādu laiku viņa saskaņā ar Ievas lūgumu nevienam nekā nebija stāstījusi — ne no kurienes Ieva, ne kādi tās nākotnes nodomi, bet ar laiku, kad viena otra kaimiņiene iejautājās, Brauna kundze, protams, saņemot pretī solījumu, ka nevienam nekā neteiks — izstāstīja par Ievu visu, ko zināja. Un ko nezināja ,to izstāstīja tā, kā tas būtu varējis būt, vai arī — kā tam būtu vajadzējis būt.

Tā Ieva kļuva par bagātu latviešu ārsta sievu, kas nav varējusi savam vīram piedot aizraušanos ar — kā jau tas mēdz būt — paša žēlsirdīgo māsu, un tāpēc no vīra aizgājusi. Vīrs darot iespējamo, lai pierunātu sievu atgriezties, esot nodevis visu naudu sievas rīcībā, žēlsirdīgo māsu padzinis, bet Ieva vēl vienmēr nevarot izšķirties — iet atpakaļ pie vīra, vai neiet.

Uz Ievu kaimiņi raudzījās ar līdzcietību un cieņu, un Brauna kundze jau pēc pāris nedēļām viņai uzticējās kā tuvai radiniecei. Kad meita viņu aicināja ciemos, Brauna kundze ne brīdi nekavējās aicinājumam paklausīt — viņa bija laimīga, ka māja nepalika tukša un bez uzraudzības. Ziemeļa kundzi viņai bija atsūtījis tās labvēlīgais eņģelis.

No Pūpola aizgājusi, Ieva nākošajās dienās māju neatstāja. Pirmajā brīdī viņa apsvēra, vai neizdarīt pašnāvību, bet tad iedomāja, ka par to neviens neuztrauksies. Bez tam viņa atcerējās, ka solījusi Intai atriebties par Pūpola atņemšanu. Viņa domās izcilāja dažādus atriebības veidus — anonīmas vēstules, denunciācijas, tiešus uzbrukumus, bet visiem šiem veidiem kaut kā trūka. Anonimas vēstules un denunciācijas iestādes nepieņēma. To viņa zināja. Bet tiešā uzbrukumā varēja iejaukties policija, pirms viņa savu nodomu izpildījusi. Tāpat — kur ņemt ieroci?

Trešajā dienā, viņa domāja, ka beidzot atradusi atrisinājumu — izeja taču bija pavisam vienkārša! Kā viņai jau pašā pirmajā brīdī tas nebija ienācis prātā? Vajadzēja taču tikai gādāt par to, lai Inta no Pēteŗa novēršas, un ar to viss bija nokārtots. Un to panākt bija pavisam viegli: bija jāpaziņo Ziemelim Intas adrese un tālākais risinātos pats.

Intas adrese?

Bija ceturtdiena, kad Ieva zvanīja pie Džonsona kundzes durvīm.

Šoreiz Džonsona kundze bija uzmanīgāka — Pūpola rājiens pagājušajā piektdienā bija atstājis ietekmi. Iekāms viņa Ievu ielaida, viņa pasauca Pēteri.

Pēteris bija ne mazumu izbrīnījies — Ievas apciemojums viņam bija lielākais iespējamais pārsteigums. Baiļodamies un jaunām nepatikšanās sagatavojies, viņš lūdza Džonsona kundzi, lai tā Ievu aicina augšā. Viņš apsēdināja viešņu dīvānā, bet pats nosēdās krēslā, kas bija tuvāk durvīm un rūpīgi uzmanīja, kur Ieva novietoja rokas somiņu — piesardzības nekad nebija par daudz, un nebija izslēgts, ka Ieva nākusi ļaunā nolūkā. Rokas somiņa bija neparasti liela un uzkrītoši smaga. Tajā varēja būt viss kas.

Bet Pēteris piedzīvoja pārsteigumu. Ieva izturējās tā, it kā starp viņiem nekas nebūtu noticis. **Viņa ap**jautājās par Pēteŗa darbu, nožēloja, ka viņš pēdējā laikā nekā nav uzgleznojis, paslavēja viņa kakla saiti un pat ieminējās:

„Man žēl, Pēteri, ka pagājušā reizē biju tik nesavaldīga. Bet tu jau zini — nervi. Pēc visa tā, ko esmu izcietusi . . ."

Viņa paraustīja **plecus, tad piemetināja:**

„Bet citreiz tas vairs neatkārtosies."

Nepilnu stundu paviesojusies, viņa atvadījās.

Pēteris nevarēja saprast, kāpēc Ieva bija nākusi. Tikai izlīgt?

Ieva jautājumu atbildēja tad, kad bija jau izgājusi **pa durvīm. It kā tikai tagad iedomādama, viņa pagrie**zās atpakaļ.

„Gandrīz aizmirsu! Tev taču ir zināma Straumēna kundzes adrese?"

Turpinājums sekos.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
23 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

JUMS IZDEVĪGAIS TIRDZNIECISKAIS DARĪJUMS IR MŪSU FIRMAS REKLĀMA.
Uzticamiem māju pircējiem palīdzam iztrūkstošo vai visu naudu iemaksai sagādāt bez galviniekiem uz 3 gadiem uz visizdevīgākiem noteikumiem.
Zvaniet mums nesaistošai informācijai. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā.

Viss ugunīs un dziesmās vien
Šai naktī skan un spīgo.
Mūs visus Jāņu vainags sien,
Un saista — līgo! līgo! (E. Ķezbere).

802 Bathurst ielā pie Bloor
tel. LE 3-3884, Toronto.
KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU RFIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV PAR $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401.

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (Bloor - Lansdowne)

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻŅI MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā stāvā), TORONTO, ONTARIO

C. G. TODD LTD
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

PĀRDODAMA
KOTEDŽA
PIE MIDLANDES
ar laivas māju
un visām ērtībām.
Laba makšķerēšana un piļu medības.
ZVANĪT PL 5-4814.

AUTO VADĪŠANAS SKOLA
BALTIC
Sagatavo rakstveida eksāmeniem.
VISIEM KURSANTIEM GARANTĒJU ATĻAUJAS.
52 Aldgate Ave., Toronto, 14. Tel. CL 5-2925.

IEceļošanas, izceļošanas vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

A. SILAVS
kungu un dāmu drēbnieks,
415 DUNDAS ST., E.,
Tel. EM 4-0089, Toronto.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
TEL. RO 6-7038.

PAUĻA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.
90 London St., Toronto.
Tel. LE 3-8609.
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat ticēties: 13.000 saiņu Latvijā sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
• Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
• Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
• Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.
Pārstāvji: ED. KARNUPS, T. TAURITIS un O. TOLIS.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

Apkuru un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotogrāfē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

JAUNI CENRĀŽI **IEPRIECINOŠAS ZIŅAS** JAUNAS ZEMĀKAS CENAS

Sakarā ar atsaucību, ko Lithuanian Trading Co. Latviešu nodaļa ir baudījusi no tautiešu puses, kas dzīvo visās pasaules malās, mums ir dota iespēja **jo ievērojami** pazemināt cenas gandrīz visām precēm, ko sūtām dāvanu saiņos uz Latviju. Tagad Latviešu nodaļa ar gandarījumu var piedāvāt savu **jauno ievērojami paplašināto illustrēto cenrādi latviešu valodā.** Esam iespieduši jaunos cenrāžus arī lietuviešu, angļu un ukraiņu valodā.

Mūsu jaunā cenrāža saturā atrodami:

1. Apmēram 600 dažādu audumu, kas austi Anglijā.
2. Plašā izvēlē gatavi dāmu, kungu un bērnu apģērbu piederumi.
3. Dažāda veida ādas.
4. Gatavi apavi.
5. Pulksteņi.
6. Fotoaparāti.
7. Hohnera akordeoni, 20 dažādi modeļi, cena no $39.00 līdz $1120.00.
8. Singera šujammašīnas, dažāda tipa.
9. Automatiskā adāmmašīna (Auto - knitter), vienīgā, kas piemērota visāda veida vilnas dzijai, ieskaitot pašvērptu adāmo dziju.
10. Olympia rakstāmmašīnas, piemērotas visām zemāk minētajām valodām: latviešu, lietuviešu, igauņu, ukraiņu, vācu, angļu.
11. Medikamenti, pagatavoti Anglijā, ASV, Vācijā, Zviedrijā, Šveicē, Francijā un PSRS. Mūsu medikamentu nodaļa izpilda pasūtinājumus no Latvijas pēc receptes jebkurā valodā.

Standartsaiņi

Paziņojam visiem latviešiem, ka mūsu cenrādis 26 dažādiem standartsaiņiem par cenām ārpus katras konkurences, ir dabūjami katrā laikā. Standartsaiņu cenas ir no $29.00 līdz $80.00.

Piemēram:

1. Par tikai $29.00 (visi izdevumi ieskaitīti) mēs varam nosūtīt saini, kas satur 6½ jarda VILNAS auduma 2 uzvalkiem vai kostīmiem.
2. Par $32.00 (visi izdevumi ieskaitīti) varam nosūtīt saini ar 6 jardiem **VILNAS mēteļu** auduma.
3. Par $49.00 (visi izdevumi ieskaitīti) mēs varam nosūtīt 13 jardu **VILNAS** auduma 4 uzvalkiem vai 4 kostīmiem.
4. Par $79.00 (visi izdevumi ieskaitīti) varam nosūtīt saini ar 23 jardiem **VILNAS** auduma 7 uzvalkiem vai 7 kostīmiem.

Bez tam mums vēl ir 23 citi dažāda veida standartsaiņi, kuru saturā ir **VILNAS** audumi, oderes drēbe, apavi, puloveri u. c.

Tagad visi audumi mūsu standartsaiņiem ir austi speciāli uz mūsu pasūtinājumu vienā no lielākajām Anglijas austuvēm un ir apzīmēti „Made in England", kas paaugstina šo audumu vērtību Latvijā.

Sūtītāju pašu iegādātās preces.

Esam atvēruši atsevišķu nodaļu un **tagad pieņemam nosūtītāju pašu iegādātās preces** pārsūtīšanai uz Latviju ar kuģi. Šiem sainiem mēs varam pievienot Londonā jebkuru priekšmetu no sava cenrāža vai ikvienu no mūsu standartsaiņiem.

Sakarā ar iespēju sainus nosūtīt ar kuģi tieši uz Latviju, saiņi pienāk pēc apmēram 3 līdz 5 nedēļām. Nosūtām **sainus arī ar gaisa pastu.**

Garantējam:

1. Katra saiņa nogādāšanu.
2. Ja sainis pazūd, atmaksājam samaksu par saini, vai nosūtām otru saini bez maksas.
3. Samaksāt visus nosūtīšanas izdevumus Londonā, tā ka saņēmējam Latvijā, saņemot saini, nekas nav jāmaksā.
4. Sūtīt tikai tās preces, ko pasūtinātājs ir izvēlējies pēc apraksta un parauga.

Maksājumi:

Maksu pieņemam:

a) ar personīgiem čekiem,
b) bankas čekiem,
c) starptautiskiem naudas pārvedumiem,
d) Anglijas naudas pārvedumiem,
e) ceļotāju čekiem,
f) naudas pārvedumiem pa pastu.

Ieteicam:

1. Visiem latviešiem, kas līdz šim ir nosūtījuši sainus ar citu firmu starpniecību, rakstīt mums **tūlīt** bez jebkādām saistībām, un pieprasīt mūsu cenrāžus **bez maksas, audumu** paraugus un informāciju.

2. Pirms pasūtināt saini no kādas citas firmas, salīdziniet mūsu cenas un mūsu preču kvalitāti.

3. Ievērot to, ka jau no paša sākuma esam pierādījuši daudziem tūkstošiem latviešu visās pasaules malās, ka vienmēr esam centušies aizsargāt jūsu intereses, neaizmirstiet arī, ka lielāka apgrozījuma rezultātā ir zemākas cenas un ka, atbalstot mūs, jūs dodat mums iespēju palīdzēt jums ietaupīt naudu ievērojamā mērā.

LATVIAN SECTION, LITHUANIAN TRADING CO., 1A, HUNT STREET, LONDON, W. 11., GREAT BRITAIN.

Pasūtinājumus nododiet un naudu iemaksājiet mūsu galvenajam pārstāvim Kanadā — DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO, ONT.

[...]A.

[...]iemaksai sagādāt
[...]kumiem.
[...]ā izvēlē visā pilsētā.

[...] PHARMACY
[...]T ST., TORONTO, WA 1-0432
[...]e latviešu klienti mums ir
[...]bākā reklāma.
[...]KO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
[...]I uz LATVIJU no MŪSU
[...]TRA PIEGĀDE
[...]raugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs
VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
[...]00 saiņu Latviju sasniegusi 10-12 dienās.
[...]NIET WA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

[...]RZIŅŠ
REALTOR
[...] īpašumu birojs: mājas, vei[...]
[...]s, apbūves gabali.
[...]anas aģentūra: auto, mājas,
[...]dzības, nelaimes u. t. t.
[...]Notāriāta birojs: līgumi, tul[...]
[...]kojumi, notāriāli apstiprinā[...]
[...]umi, obligācijas, aizdevumi
[...]u. t. t.
[...]., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.
[...]UPS, T. TAURĪTIS un O. TOLIS.

[...]CTOR
[...]JS,
[...]St.,

Apkuŗu un ūdensvadu
speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotogrāfē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

Mūsu laikraksta
pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

[...]S ZEMĀKAS CENAS
[...]iespēja jo ievērojami pazemi[...]
[...]plašināto illustrēto cenrādi
[...] nosūtīt ar kuģi tieši uz Latviju,
[...]z 5 nedēļām. Nosūtām sainus arī ar
[...]nu.
[...]naksājam samaksu par saini, vai
[...]ez maksas.
[...]tīšanas izdevumus Londonā, tā ka
[...]saņemot saini, nekas nav jāmaksā.
[...]s, ko pasūtinātājs ir izvēlējies pēc
[...]:
[...]em čekiem,
[...]m,
[...]em naudas pārvedumiem,
[...]das pārvedumiem,
[...]em,
[...]edumiem pa pastu.
[...]n, kas līdz šim ir nosūtījuši sainus
[...]u, rakstīt mums tūlīt bez jebkādām
[...]ūsu cenrāžus bez maksas, audumu
[...] saini no kādas citas firmas, salī[...]
[...]ūsu preču kvalitāti.
[...]u no pāša sākuma esam pierādīju[...]
[...]latviešu visās pasaules malās, ka
[...]aizsargāt jūsu intereses, neaiz[...]
[...]apgrozījuma rezultātā ir zemākas
[...]nūs, jūs dodat mums iespēju palī[...]
[...] ievērojamā mērā.
[...]T BRITAIN.
[...]ORONTO, ONT.

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LE 6-0143
LE 5-4455

PARKDALE, $1.000,- iemaksa 6 istabu dubulķieģeļu mājai. Ūdens - eļļas apkure, iebraucamais ceļš un garāžas iespējas. Ilgtermiņa obligācijas. Māja labā stāvoklī.

RONCESVALLES - WESTMINSTER — 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure. Iebraucamais ceļš un garāža. Tuvu veikaliem un satiksmei. Pašreizējais īpašnieks izceļo no Kanadas, tāpēc arī pārdod šo vērtīgo māju. Iemaksa tikai $1.500,-. Pilnā cena $15.400,-.

DANFORTH - BROADVIEW — $2.500,- iemaksa 6 istabu mājai. Eļļas apkure, garāža, skaists dārzs. Tuvu skolai un satiksmei. Viena ilgtermiņa obligācija.

BLOOR ST., W. - EMERSON AVE.: $2.000,- iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm apsildāmu saules istabu, nel elu, bet labi koptu dārziņu, aizmugures iebraucamo ceļu un dubultgarāžu. Eļļas - radiātoru apkure.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

Glabājot un kopjot latviešu tradicijas, Toronto latviešu I ev. - lut. draudze rīko savā lauku īpašumā

SIDRABENĒ SESTDIEN, 20. JŪNIJĀ, JĀŅU BRĪVDABAS UZVEDUMU

izrādot etnografes BIRUTAS SENKĒVIČAS īpaši šim nolūkam sarakstīto

LĪGO VAKARS LATVIEŠU SĒTĀ

ar varoņu veļu vēstījumu uzveduma beigās. Režiju vadīs Milda Bērziņa - Muižarāja, piedaloties daudziem Toronto pazīstamiem latviešu aktieriem, deju kopai DIŽDANCIS, V. Ādlera vadībā un korim no Toronto.

Brīvdabas skatuves — senlatviešu sētas un Gaismas pils dekorātīvo ietērpu dod mākslinieks O. Grebže. Dziesmas iestudē A. Andersone un par apgaismojumu rūpēsies — V. Turķis.

Par Jāņu nakts krāšņo uguņošanu atkal gādās nek. īpašumu pārdevējs V. PALMA.

Pirms Jāņu uzveduma Toronto latv. tauru orķestris E. Slaucītāja vadībā atskaņos šim gadījumam piemērotu latviešu mūziku. Pēc uzveduma

JĀŅU BALLE

DEJA bez pārtraukuma pie modernās HI - FI deju mūzikas.
PL. 19 gleznotāja O. GREBŽES gleznu izstādes ATKLĀŠANA.

Svētku sākums plkst. 19. Ieejas maksa visam vakaram: pieaugušiem $1,-, jauniešiem 50¢, bērniem līdz 15 gadiem ieeja brīva.

Šinī vakarā visa SIDRABENES territorija ir sarīkojuma vieta.

Visus laipni ielūdz SIDRABENES PĀRVALDE.

M. JAKOVIČA j-dzi
no MONTREĀLAS, lūdz uzdot savu adresi (vēstule saņemama).
Mrs. A. STĀLBERGS,
113 KENDAL AVE.,
TORONTO 4, ONT., CANADA.

High Park rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 nemēbelētas istabas ar virtuvi (atsevišķa ieeja un dārzs) un 1 mēbelēta istaba ar virtuvi.
Zvanīt pēc pl. 5 vakarā.
RO 6-4651, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
1 vai 2 istabas ar virtuvi.
Zvanīt vakaros pēc plkst. 4
RO 6-6343, Toronto.

Bloor - Lansdowne raj.
IZĪRĒJAMA
istaba ar virtuvi,
ar vai bez mēbelēm.
LE 4-3146, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba labā rajonā ar kopīgu virtuvi.
HO 1-2593, Toronto.

Sit Jānīti, vaŗa bungas, līgo, līgo,
Vārtu staba galiņāi, līgo.
Lai sanāca Jāņu bērni, līgo, līgo,
No maliņu maliņāmi, līgo.

GAIŠUS UN PRIECĪGUS
LĪGO SVĒTKUS
visiem latviešiem tuvumā un tālumā!

889 BATHURST ST. TORONTO, ONT. CANADA. — ARTURS GĀRNEJS.

Kas grib baltas villainītes, līgo, līgo,
Lai dzen aitas piegulāi, līgo,
Jāņu naktī zelta rasa, līgo, līgo,
Tad aitiņas mazgājāsi, līgo.

Everlast Heating Co., LATVIEŠU UZŅĒMUMS.
306 Adelaide St., West., Toronto, Ont. Tel. EM 8-8663, 8664 un 8665.
PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS
NOVĒLAM VISIEM LATVIEŠIEM.
A. RASA, HO 5-6317 — OSV. IVANS, LE 5-5521

TORONTO MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS rīko

LĪGO SVĒTKUS

BĒRZAINĒ

27. JŪNIJĀ, PLKST. 8 VAKARĀ

☆ SPĒLĒS LATVIEŠU DEJU KAPELLA. ☆

☆ UGUNSKURS. Ieeja $1.-.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE — 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

KALUPE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

MEKLĒ SIEVIETI
bērnu uzraudzīšanai.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā, sestdienās un svētdienās katrā laikā.
tel.: PL 9-4266, Toronto.

Sunnyside rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba.
Tel. LE 1-5193, Toronto.

LEONIDU ZEMGALI
lūdz atsaukties.
Tevi meklē JĀNIS DZIRNIS
no Sav. Valstīm.
Steidzīgi rakstīt,
A. KAKTI ŅAM,
941 DOVERCOURT RD.,
LE 5-6619,

LĪKSMI LĪGOT!

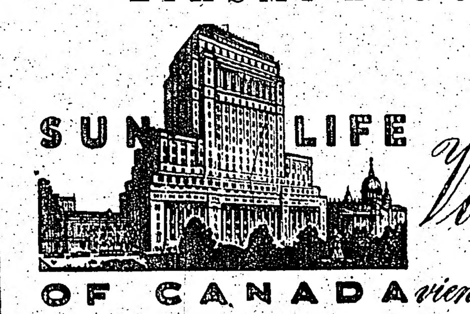

Vilis Skuja vienmēr Jums pakalpos apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai rakstiet 60 Victoria St. Room 413. Toronto 1. Ont. Birojā EM 4-5141. Mājā HO 3-0756.

JĀŅA SIERU
piedāvā
PAVASARA
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA,
361 Roncesvalles Ave., Toronto. LE 1-7353.
ŪDENS KLIŅĢEŖUS, SPEĶA PĪRĀGUS, PĀRĒJOS KONDITOREJAS IZSTRĀDĀJUMUS UN DAŽĀDAS DELIKATESES.
P. PAVASARS.

DELIKATEŠU VEIKALS LE 1-8974 **LITTLE RIGA**
343 Roncesvalles Ave., Toronto
Bagātīgā izvēlē eiropiešu gaumē delikateses:
UZGRIEŽAMIE. SIERI. KONSERVI, ZUŠI. RUPJMAIZE un SALDSKĀBMAIZE. ☆ NĒĢI ☆ JĀŅU SIERS.
Klājam galdus viesībām katram dalībnieku skaitam.
VIJA KRAUJIŅA. — LAIMONS LĪDUMS.

„TEA ROOM"
354½ Yonge St., 2. stāvā, tel. EM 6-2403, Toronto,
atvērta no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā, arī svētdienās.
Iepriekšēja pieteikšanās nav nepieciešama.
Mrs. Karol READER un padomnieks.

EĻĻAS PIEGĀDE APKURĒM. RU 3-6137.
Eļļas sildītāji. Labošana, pārbūves no gaisa uz ūdens apkurēm. Pirmklasīgs darbs ekspertu izpildījumā.
SACCO OIL CO. — 1798 AVENUE RD., TORONTO.
Informācijai kontaktējiet W. V. Oesen vai C. Szmettan. katrā laikā. Mēs runājam vāciski.

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE,
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E. Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi.
Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 19 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mēs sūtām no Eiropas pārtiku un medikamentus.
Šujammašīnas, ieskaitot muitu — $175.00.
Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 21. un 28. jūnijā Betlemes baznīcā regulārie dievkalpojumi parastā laikā, pl. 3 p.p.. Jūlijā un augustā katru svētdienu pl. 11,15 rītā. Vasaras mēnešos katru svētdienu pl. 11 brīvdabas dievkalpojumi draudzes lauku īpašumā Elka Parkā. Citās vietās samazināti pēc atsevišķa saraksta.

Vasaras nometne četros divu nedēļu periodos:) no 6.—20. jūlijam, 2) no 20. jūlija — 3 augustam, 3) no 3. — 17. augustam, 4) no 17. — 31. augustam. Pieteikšanās līdz 10. jūnijam. Anketas vēl var dabūt baznīcas apakšējās telpās pēc dievkalpojuma.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

21. jūnijā, pl. 9,30 dievkalpojums. 24. jūnijā, pl. 7,30 vakarā, Jāņa dienas dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Svētdienas skolā nodarbības no pl. 9,30—12,30.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave. — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p. p.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S 17th Ave. katru svētdienu, pl. 11 no rīta, māc. P. Langins.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

Māc. G. Straumanis, 1444 N., Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 28. jūnijā, plkst. 11-os no rīta Jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

28. jūnijā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

5. jūlijā ,plkst. 2 p.p. Timoty Eatons Memorial Church (St. Clair un Spadina) — Jaunatnes svētku dievkalpojums, piedaloties vairākiem mācītājiem. Sprediķo māc. A. Lūsis. Koŗi. Dievkalpojumu rīko Jaunatnes svētku organizētāji. Visi draudzes locekļi mīļi aicināti.

12. jūlijā, plkst. 2 p. p. Sv. Jāņa baznīcā — Jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

19. jūlijā — svētbrīdis Saulainē.

26. jūlijā ,plkst. 2 p .p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

2. augustā — svētbrīdis Saulainē

9. augustā, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā.

16. augustā — svētbrīdis Saulainē

23. augustā, plkst. 2 pp. Sv. Jāņa baznīcā.

6. septembrī — kapu svētki latviešu kapu nodalījumā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pēteŗa baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pēteŗa baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

28. jūnijā, plkst. 11 no rīta, draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P. Q. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

21. jūnijā dievkalpojums plkst. 1,30 p .p.

28. jūnijā dievkalpojums plkst. 1,30 p .p.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

St. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave., 21. jūnijā, pl. 3.30 p.p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

21. jūnijā paredzētais jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu pārcelts uz vēlāku laiku.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 28. jūnijā, pl. 1,30 p. p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Roac baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10.30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

Pa gadskārtu Jānīts nāca, līgo, līgo,
Savus bērnus apraudzīti, līgo,
Vai tie ēda, vai tie dzēra, līgo, līgo,
Vai Jānīti daudzināja, līgo.

PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS
visiem latviešiem novēl
LAIMONS ESSO SERVICE,
1347 Queen St., E., Toronto, HO 1-8873.
L. ALDERS — L. MAROVSKIS

Īsa bija Jāņu nakts, līgo, līgo,
Par visāmi naksniņāmi, līgo.
Te satumsa, te uzausa, līgo,
Te saulīte gabalāi, līgo, līgo.

PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS
visiem latviešiem novēl
„PETER'S SHOES", VALTERS KVJATKOVSKIS
243 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Canada.

MANN & MARTEL
REALTORS LTD.
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pieturа rietumos no Lansdowne.
Latviska un moderna keramika, sākot ar 50 c.
Pieņem pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Sākot ar .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācei, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

H. JANSSEN

Read Estate REALTOR
173 Danforth Ave., Toronto. HO 1-0827
MEMBER OF THE TORONTO REAL ESTATE BOARD, ONTARIO AND CANADIAN REAL ESTATE ASSOCIATION
PĀRSTĀVIS **K. KĀRKLIŅŠ**
Birojā HO 1-0827. Mājas tel. HO 1- 3766.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

L Ī K S M U S L Ī G O S V Ē T K U S !

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.

- ☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
- ☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.
- ☆ Tautiskie izstrādājumi

Pasūtiniet savlaicīgi.

P Ā R D O D A M S

ZEMES GABALS ERIE EZERA KRASTĀ, skaistā vietā, 50 x 200 pēdu liels. Laba zvejošana un peldēšanās iespējas, 40 jūdžu no Hamiltonas. Tuvāku informāciju sniedz: V. TUKLERS vai O. IEVIŅŠ, C. G. TODD REALTOR, 418 Main St., E., Hamilton, Ont. Telefons: JA 8-6336.

Montreālieši gatavojas Līgo svētkiem

Līgo svētkus Tērvetē šogad svinēs 20. jūnijā. Paredzēta bagātīga programma visai dienai, un vakarā pēc senām tradicijām līgošana un aplīgošanās darvas mucas gaismā. Mazie draugi atkal varēs priecāties dažādās nodarbībās un rotaļās, bet vēlāk „maisīties lielajiem pa kājām" uz dejas grīdas. Tiks bagātīgi gādāts par atspirdzinājumiem, jāņu sieru un uzkožamiem. Tie, kas nevarēs sagaidīt saules lēktu, varēs nosnausties bēniņos uz salmu maisa; par to visu ir gādāts un laikā padomāts. Tērvetē ir plašas iespējas ikviena gaumei, kas nemīl burzmu, var uzcelt telti upes malā un visās izdarībās noskatīties no tālienes, bet kam patīk būt tautiešu vidū un Jāņu naktī aizmirst svešumu, pilsētas troksni, tam Tērvete ir īstā vieta.

JAUNATNES SVĒTKU SARĪKOJUMU KALENDĀRS

INFORMĀCIJAS CENTRS DARBOSIES SV. ANDREJA BAZNĪCAS NAMĀ (CARLTON UN JARVIS) NO 26. JŪNIJA, PLKST. 12,00, LĪDZ 6. JŪLIJAM, PLKST. 12,00. TĀLR. WA 4-1149 un WA 4-1563.

26. jūnijā,	plkst. 20:00 —	Dievkalpojums	Timothy Eaton Memorial Church, 230 St.Clair Av.,W. un Avenue Rd.	
27. "	plkst. 14:00 —	Izstādes atklāšana	Hart House, Toronto universitātē	
"	plkst. 19:30 —	Jāņu balle	Palace Pier,	Ieeja $2.00
28. "	plkst. 10:30 —	Bērnu rīts	Walmer Road baznīcā, Walmer Rd. & Bloor,	$0.50
"	plkst. 17:00 —	Filmu vakars	Walmer Road baznīcā, Walmer Rd. & Bloor,	$1.00
30. "	plkst. 9:00 —	Baleta fināli	Sv. Andreja baznīcas telpās	
"	plkst. 19:30 —	Mūziķu vakars	Eaton auditorijā (Yonge un College)	$1.25, $0.75
1. jūlijā	plkst. 19:30 —	Baleta vakars	Eaton auditorijā	$2.00, $1.75, $1.25
2. "	plkst. 19:30 —	Politiskais panelis	Y.M.C.A.'ā, College St. (starp Yonge un Bay)	
3. "	—	ĀRKĀRTĒJAS PUSFINĀLU SACENSĪBAS — vieta un laiks tiks izziņots		
"	plkst. 19:30 —	Teātra vakars	Eaton auditorijā	$2.00, $1.75, $1.25
4. "	plkst. 8:30 —	Sacensību fināli	Varsity arēnā	$1.00
"	plkst. 8:30 —	Sporta sac. fināli	Centrālā Y.M.C.A.'ā	$1.00
"	plkst. 14:00 —	Parāde		
"	plkst. 15:30 —	Pausme	Varsity arēnā	$3.00, $2.50, $1.50
"	plkst. 20:00 —	Rožu balle	Karalienes Elizabetes ēkā (Izstādes laukumā)	$2.00 $0.50 galdiņš
5. "	plkst. 10:00 —	Rakstnieku rīts	Walmer Road baznīcā	$1.00
"	plkst. 11:30 —	Katoļu dievkalpojums	— Newman Chapel, St. George & Harbord	
"	plkst. 14:00 —	Visu konfesiju dievkalpojums	— Timothy Eaton Memorial Church	
"	plkst. 20:00 —	Ugunskurs	Sidrabenē	

Informācija un biļetes pie ILZES SLAŅĶES, 51 Sherwood Ave., Toronto, HU 3-3168, un Informācijas centrā svētku nedēļā.

ZUŠI NEGRIB NĀKT

Attēlā no kreisās: P. Mazpolis (Hamiltona, ieguva otro vietu), O. Jakšēvics (Toronto, ieguva pārsteiguma balvu par mazāko zutīti), Vilis Egle dāvināja speciālbalvu, A. Kaminskis, uzvarētājs, J. Strautmanis (3. vieta) un beidzamais labajā stūrī — sacīkšu vadītājs, Sv. Katarīnes mednieku un makšķernieku kluba pr-ks. V. Zvejnieks. J. Liģera uzņ.

VĒSAIS VAKARS UN VIĻŅI NIAGARAS UPĒ TRAUCĒJA „ZUŠU DERBIJA" SACENSOŅUS.

Turpat vai vesels simts vīru, apbruņojušies auklām, spolēm un visiem pārējiem zvejas piederumiem, izklīda pēc starta šāviena Niagaras upmalā, lai izmēģinātu savu laimi zušu ķeršanā.

No lielā bara gan tikai 56 samaksāja oficiālo starta naudu — 1 dālderi, ar to iegūstot tiesību kandidēt uz balvu izcīņu. Sacensībās piedalījās arī Sv. Katarīnes kluba 5 jaunieši, kuros kluba valde saskatījusi lielus talantus kā šaušanas, tā makšķerēšanas sacensībām nākotnē.

Par 4 sacensību oficiālajām stundām nav daudz ko teikt: vējš saviļņoja upmalu diezgan spēcīgi un dalībniekiem bija jārāda tiešām veiklība ēsmas un svara nogremdēšanā, lai straume tos neaizskalotu nevēlamā virzienā. Rezultāti nebija tik iepriecinoši kā dažas dienas iepriekš, kad tanī pašā vietā vietējie „tautas brāļi" bija vilkuši labus lomus. Pusnaktī, lākturu gaismā izsverot un izskaitļojot lomus tūkstošdaļās (pa latviešu modei — grammos), noskaidrojās, ka par 1959. gada zušu karāli ticis Sv. Katarīnes kluba biedrs A. Kaminskis (pazīstams arī vārdā „pulkvedis"). Otrā vietā ierindojās Hamiltonas kluba izcilais šāvējs Paulis Mazpolis, bet trešajā — pag. gada uzvarētājs — J. Strautmanis (Sv. Katarīnes). Kādreizējais Ķeguma lašu un zušu zvejnieks Vilis Egle arī šogad dāvināja speciālbalvu par mazāko zutīti, kas šoreiz „krita" Toronto dalībniekam, lielajam Simko ezera žibulēšanas meistaram — Oļģertam Jakšēvicam.

Balvas uzvarētājiem pasniedza Sv. Katarīnes mednieku un makšķernieku kluba pr-ks V. Zvejnieks.

Prāvs bija vērotāju pulciņš, kas neskopojās aplausiem un makšķernieku piezīmēm, sacensību uzvarētājiem.

Pārliecinieties, cik daudz patīkama

JŪS VARAT BAUDĪT VIENĀ DIENĀ

ONTARIO

Makšķerējot mierīgajos ūdeņos . . . pēc tam pavadot vakaru ērtajos kūrortos, to visu panākot vienā dienā Ontario. Šeit romantiskie vārdi visapkārt jūs aizved atpakaļ pagātnē, kas liekas nemaz nav bijis tik sen . . . Patīkams gaiss . . . Zivīm pārpilni ūdeņi . . Brīnišķa dzīve.

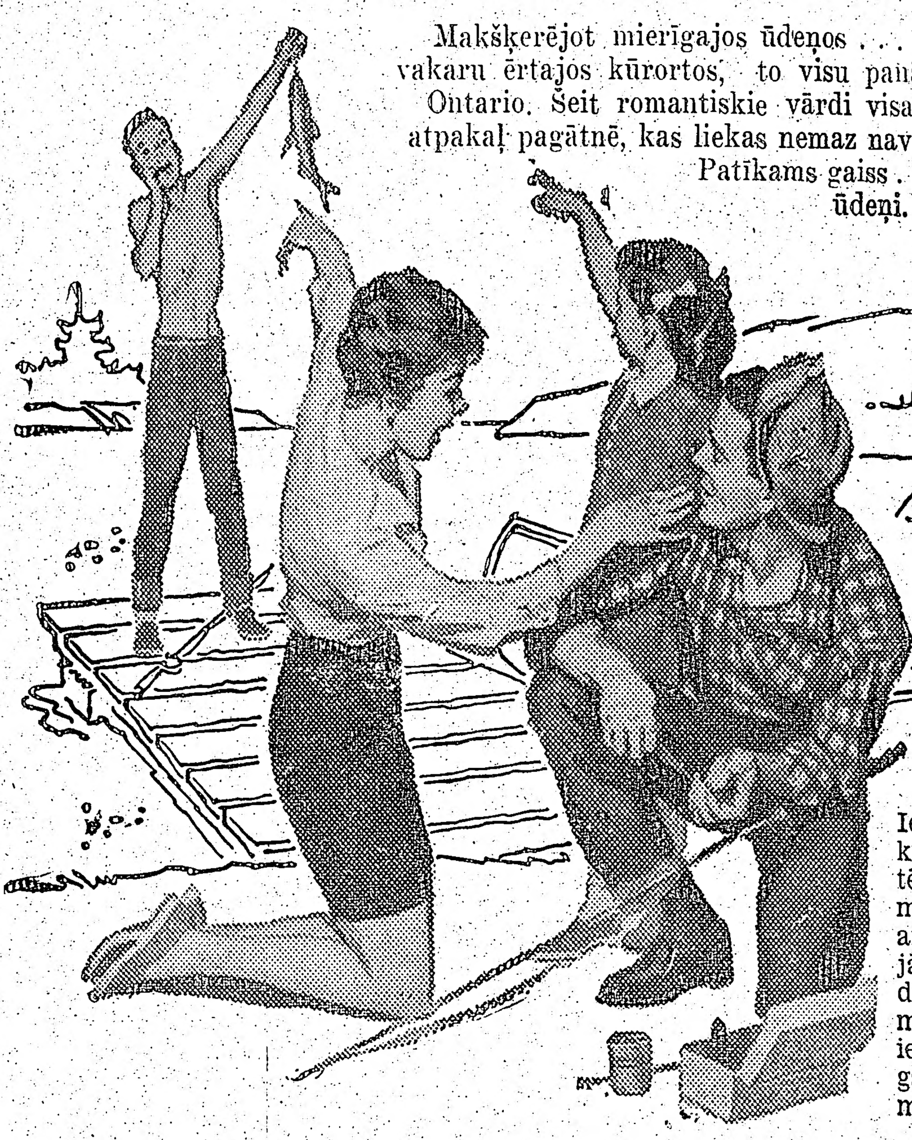

Iesūtiet apakšējo kuponu; jūs konstatēsit, cik maz izdevumu prasa iepazīšanās ar Ontario. Piesūtītajās brošūrās jūs atradīsit sīkus norādījumus par apmešanās iespējām un attiecīgām maksām, kas piemērotas jūsu kabatai.

KNOW ONTARIO BETTER

ONTARIO TRAVEL FREE!
236 Parliament Bldgs., Toronto, Ontario
Send free literature and road map
I am particularly interested in...............area
PLEASE PRINT CLEARLY
NAME
ADDRESS
POST OFFICE

Ontario Department of Travel & Publicity, Hon Bryan L. Cathcart, Minister

CHRUŠČEVS ATLICIS BRAUCIENU UZ ZVIEDRIJU

Zviedri par to nav noskumuši

Chruščevs paziņojis, ka sakarā ar Ženēvas konferences izjukšanu un gaidāmo virsotņu konferenci viņam būšot jāatliek ceļojums uz Skandināvijas valstīm, kas bija paredzēts augustā.

Chruščeva apmeklējumu zviedri gaidīja ar dalītām jūtām. Ļoti bieži pacēlās balsis pret šo apciemojumu. Ir lieki minēt, ka baltieši bēgļi neslēpa savu naidīgo nostāju pret Chruščeva viziti. Ir zīmīgi, ka tieši tagad zviedru ģenerālštābā izdotā laikrakstā parādījusies visu laiku noklusētā informācija, ka kara laikā krievu zemūdenes nogremdējušas vairākus zviedru kuģus, pie kam gājuši bojā daudzi cilvēki: 1944. g. 24. novembrī Gotlandes tuvumā krievu zemūdene torpedējusi zviedru pasažieru kuģi, kad galu dabūjušas 84 personas. Bez tam krievu zemūdenes torpedējušas 8 zviedru preču kuģus, nogalinot 187 zviedru jūrniekus. Zviedru eskorta kuģi uzbrukuši krievu zemūdenēm un dažas no tām nogremdētas. Vairākas zemūdenes gājušas bojā arī mīnu laukos, kurus zviedri bija izlikuši, lai aizsargātu savas ostas.

Citi zviedru laikraksti ierosinājuši palielināt pensijas zviedru lidotāju atraitnēm, kuru vīri gāja bojā, kad krievi notrieca zviedru lidmašīnu. Tāpat atkal uzpeldējusi zviedru diplomāta Raula Vallenberga lieta. Vallenbergs pazuda bez vēsts Budapeštā, kad tur ienāca krievi. Zviedrijas ārlietu ministrijai tomēr ir ziņas, ka 1950. gadā Vallenbergs vēl bijis dzīvs un atradies kādā krievu darba nometnē. Vallenberga ģimenei Zviedrijā ir zināma ietekme un tā tagad prasa, lai Chruščevs paskaidro, kas īsti noticis ar Vallenbergu.

Zviedru valdība gatavojas arī diplomātiskām sarunām ar Chruščevu. Bija paredzēts ierosināt jautājumu par zviedru kapitāla atgūšanu, kas bija ieguldīts Baltijas valstīs. Visvairāk zviedru līdzekļu bija ieguldīts Igaunijas degakmens raktuvēs. 1940. g. Zviedrija tūliņ atzina Baltijas valstu aneksiju un izdeva krieviem Igaunijas naudu, kas bija noguldīta Zviedrijā — apm 1,5 milj. zelta rubļu. Zviedru prasības pret Pad. Savienību sasniedz 30 milj. zviedru kronu. Bez tam zviedri grib pieprasīt zviedru repatriāciju no Padomju Savienības. Tur palikuši vēl diezgan daudzi zviedri, kas savā laikā izceļojuši uz Krieviju.

Zviedri bija veikuši arī jau priekšdarbus Chruščeva uzņemšanai. Visvairāk viņi bija norūpējušies par „augstā viesa" drošību, kāpēc Chruščeva ceļojumam bija paredzēts izlietot tikai lidmašīnas. Bēgļiem bija aizliegts rīkot atklātas demonstrācijas Chruščeva viesošanās laikā, bet tādas varēs rīkot slēgtās telpās. Baltieši jau bija noīrējuši šim vajadzībām lielu zāli. Ir noorganizējusies tā sauktā Augusta komiteja ar pazīstamo baltiešu draugu prof. Birgeru Nērmani priekšgalā, kas vadītu akciju pret Chruščevu.

Bija paredzēts, ka Chruščevs Stokholmā uzturēsies 5 dienas, un šinī laikā zviedri būtu nodevuši viņa rīcībā Hagas karaļu pili. Pēdējā informācija no Maskavas tomēr bija tāda, ka Chruščevs gribējis ierasties Stokholmā ar padomju kreiseri un viesošanās laikā arī dzīvotu uz tā. Šāds izkārtojums ir diezgan neparasts valsts galvu apmeklējumos. Jādomā, ka Chruščevs par to bija izšķīries drošības nolūkos.

IEBRUKUSI IELA TORONTO

Ap 12 pēdu dziļa bedre atvērusies Indian Grove ielā, kur apmēram viena bloka garumā bojāta iela un ūdens vadi. Divas vieglās mašīnas ieslīdējušas bedrē, jo mašīnu vadītāji nebija zinājuši, ka iela bojāta. Iegruvums bijis tik spēcīgs, ka bojāts arī ūdens vads.

LATVIEŠU BANKA UZSĀK DARBĪBU

Pirmdien, 15. jūnijā, uz kopīgu sēdi sanāca Toronto latviešu kreditsabiedrības valde, aizdevumu komisija un revīzijas komisija, un nolēma uzsākt bankas operācijas pirmdien, 22. jūnijā. Sākot ar šo dienu, katru pirmdienu no pl 8 —10 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto pieņems noguldījumus un aizdevumu pieprasījumus, kā arī vāks ziņas par depozitu iespējām. Nolēma arī, ka par tekošiem noguldījumiem resp. tādiem, ko atmaksās uz pirmo pieprasījumu, maksās 3,5% gadā, bet par termiņa noguldījumiem, kas jāuzsaka 2 mēneši iepriekš, maksās 4% gadā. Procentu aprēķinus izdarīs par gada ceturksni.

Par aizdevumiem nolēma ņemt 0,8% mēnesī no nenokārtotā atlikuma.

Valde aicinās visus Toronto dzīvojošos izdarīt naudas operācijas caur savu kreditsabiedrību.

Adrese: Latvian (Toronto) Creditunion Ltd., P. O. Box 285, Toronto, Ont.

MIRŠANAS ZĪMĒ . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Visnoteiktāk pret valdību galvu konferenci pašreiz nostājas Sav. Valstu prezidents Eizenhauers. Pēc viņa domām ārlietu ministru nespēja vienoties nav nekāds pamats valdību galvu sarunām. Eizenhauers ironizēja, ka pēc viņa domām lielajiem nebūt nav jāskrien kopā katru mēnesi, ja viņu ārlietu ministri nespēj likvidēt pastāvošās domstarpības. Valdību galvu konferenci šādos apstākļos Sav. Valstu prezidents salīdzināja ar diplomātisku atpakaļiešanu.

„Tas būtu apmēram tas pats," sacīja prezidents, „ja cars Aleksandrs un Napoleons būtu sastapušies uz kāda plosta, lai izlemtu pasaules likteni."

Bet arī ar savu stingro nostāju prezidents Eizenhauers tālākām sarunām durvis pilnīgi neaizcirta.

Kā var saprast, tad lielākie iebildumi pret valdību galvu konferenci pastāv tādēļ, ka Chruščevs tur gribētu runāt par Berlīni un Vāciju — jautājumiem, par kuriem ārlietu ministriem Ženēvā vēl nav izdevies vienoties. No otras puses, ja valdību galvu konferences darba kārtība būtu ierobežojama tikai ar tādiem jautājumiem, kā atbruņošanos un atomieroču aizliegšanu resp. jautājumiem, kas neskar Berlīnes nākotni un Vācijas apvienošanu, tad šādu sarunu sākšana neradītu nekādas grūtības. Nelaime tikai tā, ka tieši Berlīne pašreiz ir tas punkts, ko nepieciešami pārrunāt; ka tieši Berlīne ir tas punkts, kas var radīt iemeslu jaunam pasaules karam.

TĀ KĀDREIZ . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

soli un vēlas ar kādu parunāties, tie sastājas apkārt, un gandrīz katram ir kāds jautājums.

Svētki paliek svētki, kur nopietnu problēmu iztirzāšanai nav vietas. Nav jau arī iespējams atbildēt uz visiem jautājumiem, un to zemnieki nemaz nevēlas — viņi grib no prezidenta tikai kaut ko dzirdēt. Un priekš katra Ulmanim ir kāda asprātīga atbilde, kas vedina arī uz kādām pārdomām, ierosina pašu jautātāju domāt un rast atbildi.

Cik prezidents ir vēlīgs pret vienkāršajiem ļaudīm un viņu vajadzībām, tik izvairīgs ir no savlabuma meklētājiem. Bet tieši pēdējie tvarsta valsts un valdības galvu kā vien varēdami.

P ā r d o d a m i 100 apbūves gabali pie
MUSKOKAS EZERA

100 x 200 pēdas apbūves gabali ezera krastā starp Grēvenhurstu un Balu. Cenas no $1.500.- līdz $2.500.- Tuvāku informāciju sniedz V. TUKLERS.

C. G. TODD LTD., REALTOR
418 Main St., East, Hamilton, Ont. Tel.: JA 8-6336.